

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre . . . . . 6 "
Negyedévre . . . 3 "

Bérmennetlen levelek
csak ismert kezektől fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem adatnak
vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyilttérben minden
garmond sor díja 40 fill.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET“-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DÍJA

Hivatalos hirdetéseké: Minden szó után 2 fill.

Peténél nagyobb, avagy
diszbutékkal, vagy körzet-
tel ellátott hirdetések-
ért termékek szerint min-
den négyyszög centim. után
6 fill. számítottak.

Állandó hirdetésekéi ked-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküld-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

A 48-as honvéd bajtársakhoz.

A „Zemplén“ vármegyei hivatalos lap folyó évi mult számában kezdte közölni s ma folytatva befejezi a m. kir. ministerelnökség által. „A 48-as honvédek és azok özvegyei ellátása iránt“ 1901. júl. 11-ről 3000/eln. sz. alatt kiadott, elismerésre méltó rendeletet, melyet mi még a mult júl. hóban tanácskozás alá vévén, úgy értelmeztünk, hogy ezután a 4 (négy) koronát meghaladó állami adófizetés, sőt bármely jövedelem, hivatali állás, más nyugdíj stb. szóval semmiféle körülmény nem fogja gátolni, a nyugdíjigénnyel bíró 48-as honvéd bajtársakat a min. elnöki rendeletben kimutatott nyugdíj kérvényezhetésében és kiutaltatásában.

Nem akarván azonban tisztelt és szeretett öreg bajtársainkat idő előtt felzúditari — a mult tapasztalataink okulva — már júl. 26-ról kérdést intéztünk az országos központi 48-as választmány főjegyzőjéhez és határozott választ kértünk a következő kérdésre:

Helyes-e abbéli értelmezésünk, hogy ezután a 48-as honvédek nyugdíjban való részesülése semmiféle más feltételhez kötve nincs, mint a mely a hivatkozott min. elnöki rendeletben részletesen fel van most sorolva? — vagyis, hogy ezután, a beállott szegénységet nem kell bizonyítani?

Erre a levelünkre a 48-as országos központi választmány főjegyzőjétől, f. évi aug. 7-ről keltezve, kaptunk egy kiterő olyan választ, a mely azt mondja, hogy semmi nem változott, csak a Bánffy-féle két rendelet, a mely a honvédigazolásra vonatkozott, változtatott meg.

De ez helytelen véleménye, helytelen következtetése az országos közp. 48-as

választmány főjegyzőjének. Vagy mi nem tudunk magyarul, vagy, a mi fel nem tehető, a 3000/1901. sz. min. elnöki rendelet minket felültetett, a mit kizártnak tartunk, misztifikált. Igéri a központi választmány főjegyzője, hogy „ha Budapestre beérkeznek a döntőkörök, majd tisztába hozzák a dolgot“ — és akkor minket ujabban értesít, de bizony egy hó eltelté alatt értesített.

Miután azonban több hirlap — ezek között a Nagymihályban megjelenő „Felső-Zemplén“ f. évi aug. 15-iki 33. számában — és mint e cikk elején jeleztük — ez a heti lap is idézte és a mi felfogásunkhoz hasonlóan értelmezte a 3000/1901. számú ministerelnöki rendeletet: szükségesnek, sőt kötelességünkben állónak tartottuk tisztelt bajtársainkat értesíteni arról, hogy mihelyt illetékes helyről érdemleges magyarázatot kapunk, tudomásukra fogjuk hozni.

Addig kételkedünk a 48-as honvéd-ség országos központi választmánya főjegyzőjének levélbeli válaszában foglalt ama feltevés és értesítésben, hogy: „semmi sem változott“ . . .

Akár nekünk, akár neki lesz igaz, így vagy úgy, de még visszatérünk és vagy méltatva, vagy elítélve, de még szólunk ehhez a min. elnöki rendelethez és az érdembe vágó választ sürgetjük.

Sátoralja-Ujhely, 1901. aug. 28.

Bajtársi érzéssel:

Matolai Etela,
a Zemplén megyei 48-as
honvédegylet elnöke.

Bajusz József id.,
a Zemplén megyei 48-as
honvédegylet jegyzője.

TÁRCA.

Édes apám.

(Betegségem alatt.)

I.

Beteg vagyok beteg; mégsem fekszem árván,
Fejem alá van, ki igazítsa párnám.

Mikor láz telepszik égő homlokomra,
Van, ki azt gyöngéden meg-megsimogassa.

Letörüljön róla nedves verítéket,
Mondjon vigasztaló, altató igéket.

S mielőtt feltörne búsan a sóhajom,
Egészséges, üde álomba ringasson.

II.

Pápaszeme alól
Az én édes apám
Szigoruan néz rám.

Mintha haragudnék,
— De furesa a kedve —
Pillant a betegre.

Mintha csak mondaná,
Hogy kint vár az élet . . .
Hát minek henyelek?

III.

Belül jóságos . . . szive áldott,
Nem kérdezi, hogy mit kívánok.

Hoz újságot, küld vacsoráér',
Mindent tesz ő, mindenre ráér.

Egy percig sem ülne hiába,
Maga megy el a patikába,

Lót érettem sűrög-forogva
Mindig akad újabb dologra.

És haragos arcot mutatva
Az egész szívét nekem adja.

(Ungvár.)

Vidor Marci.

Az oláh diák.

(Történeti korrajz a szabadságharc idejéből.)

Irtá: Zombori Gedő.

A „nagyidők“ lapjairól írok le egy kevésbé ismert történetet. Leirom híven, úgy a mint megtörtént. Nem változtattam el, megtartottam a szereplők neveit is. Tán senki sem él már közülök. Ha közülök valaki életben van még, bizony nagyon öreg lehet; de emlékezete ifju maradhatott, s bizonyíthatja, hogy megtörtént, igaz dolgot írtam le.

1848-ban áprilisban voltak a hazafi lelkesedés és a szabadságszeretet legszebb napjai. A városokban a polgárság és a tanuló ifjuság nemzeti zászlók alatt diszmeneteket, népgyűléseket rendezett. A csendes falvak népe lelkeszeik, tanítóik, jegyzőik vezetése alatt adtak hangot, gyűléseikben, nem ritkán templomaikban, a job-

Pályaválasztás előtt.

(Pályamutató. A pályaválasztás előtt álló mindkét nembeli magyar ifjuság katalógusa. Összeállította Amicus juvenutis. Budapest, Rákosi Jenő Budapesti Hirlap Ujságvállalata kiadása. Ára két korona. Kapható minden hazai könyvesboltban.)

„Minden pálya dicső, ha belőle házadra derül fény“ — mondja a költő; s nincs az az életpálya, a melyen a tisztességes és kötelességtudó ember kenyeret és becsületet ne tudna szerezni magának, — mondja a tapasztalat. Az egyéni tisztességérzet és kötelességtudás biztosítja mindenkinek a becsületét és kenyerét s ez oly igazság, a melyben nem csatlakozik soha senki. Nem szabad feledni, hogy minden ember élete több-kevesebb bajlódással telik el s hogy nem irigylésreméltó az az ember sem, a ki érdemtelenül jut hatalomhoz és gazdagsághoz. Mindenkinek meg van a maga baja s gyakran éppen azoknak a legtöbbször, a kik a legirigylésreméltóbbaknak látszanak. És semmi e világon nem ér föl azzal a nyugalommal, a melyet a kötelességtudó ember érez, ha van benne egy kis szerénység és béketűrés is. A legtöbb ember, a ki nagy jövedelemhez és hatalomhoz jut, visszasírja azt az időt, a mikor még igen szegényes körülmények között, de nyugodtan és szerényen élt. A gondterhes, átvirrasztott éjszakák, a reggeltől napestig tartó lázas, ideges, túlságos munkálkodás olyan torturája a léleknek, a melyet a meggazdagodott ember utólag gyakran szívesen megváltana a vagyonával, ha lehetne.

A pályaválasztásnál csupán a nagy jövődelmet tartani szem előtt: esztelenség. Semmi nincs ingyen a természetben; mindenért meg kell fizetni, — a tisztességes módon szerzett vagyonért az emberi élet megrövidítésével. Eleget, ha a választott életpálya biztosítja a tisztességes, bár szerény megélhetést.

Nem lehet megszabni, hogy a megélhetéshez ennyi vagy annyi jövedelem szükséges; minden az egyéntől függ. Az egyik ember nagy jövedelemmel nyomorog, a másik meg sokkal kisebb jövedelemből uri módon él. Az élés művészete, a melyre a gyermekeket már otthon kell megtanítani, biztosabb támasza az embernek, mint a vagyon, vagy akár a legerősebb családi kötelék.

bágyok felszabadítása s a nemzeti egyesülés felletti örömeiknek. Erdélyben a marosvásárhelyi kálvinista kollégium lekes ifjuságának, sőt az öreg tanároknak szive is csudásan lángot kapott.

Elragadóan szép élet volt ezekben az erdélyi főiskolákban. A tanuló ifjuság, a kis gyermekétől a legvénebb diákig, mind benn lakott a főiskolában, még azok is, kiknek szülei a városban laktak. Minden szobában 8—10-en, rendszeren egy osztályban tanulók, vagy az ott lakó idősebb diákok tanítványai.

A legtekintélyesebb diák volt: az első, a „primarius“, ki a rendre ügyelt, a második, a „secundarius“ és a harmadik „terciarius“, a kik a szoba közös költségén való tisztántartásáról, fűtéséről, világításáról gondoskodtak. A szolganulók, a kik az öszvehúzott ládákon háltak, az ingyen tanulás és költség nélkül való lakás elős nyén kívül naponta még a főiskolától 1—2 kikenyeret, cipőt is kaptak; söpörtek, fát és ivóvizet hordtak, csak oly szeretetben és elbánásban részesültek, mint a leggazdagabb urfiak. A gazdagabb megosztotta a szegényekkel otthonról kapott elemőzsiaját; az ott kötött barátság egy egész életen át tartott.

A mostani akadémiai ifjuságot rendes tanárok, a középiskolai osztályok növendékeit végzett, vizsgázott diákok, ugynevezett „classis praeceptor“-ok tanították, rendszeren egy évig, s azután léptek életpályára. Mind már komoly gondolkozású, és tudományosan képzett ifjak voltak ezek.

A „classis praeceptor“-ok közt ez időben a legtekintélyesebb volt az oláh származású, költői lelkű Waducz János, a „poéták“ kitüntetett tanítója. Szép férfi, valóságos római arc, korom-

Induljon mindenki a hajlama után a pályaválasztásnál. A mihez kedve van az embernek, azt a munkát sokkal könnyebben és sokkal szebb eredménnyel végzi. A kelletlenül, vagy éppen keserűséggel végzett munka nem sokat ér s gyötéri a lelket.

Magasabbra törni szabad, sőt kell, de, Jákob szerint, még az angyalok is csak létrán járnak a mennybe — nem repülnek. Fokról fokra, mindig biztos talajra lépve kell előre haladni; a ki ugrálni akar, könnyen nyakát szegi. És ne vágyódjék senki olyan állásba, a melybe bár eljuthat, de a hol kötelességeit teljesíteni nem igen tudná. Régen volt, a mikor a jó Isten a hivatallal együtt ést is osztogatott; akkoriban még nem voltak divatban a számonkérő székek és fegyelmi vizsgálatok.

A tehetségét csaknem minden ember többre becsüli, mint a mennyit ér; ez hiba, de nem kisebb, mintha az ember kelletlenül kevesebbre becsüli önmagát. A pályaválasztás előtt mindenki vessen számot a tehetségével, egész őszintén, csak úgy magában; nem kell róstelni ezt az őszinteséget, hiszen úgysem tudják meg mások, hogy miként gondolkozunk önmagunkról, mikor néha-néha egy-egy perere őszinték vagyunk. A ki érzi, hogy nem tudná föltalálni a puskaport, az ne ábrándozzék diplomáciai pályáról, hadvezéri dicsőségről, miniszterségről vagy püspöksüvegről. Nem okvetlenül szükséges, hogy mindenkiből nagy ur váljék. Igen sok hivatal van, a hol az irodatisztnak több a becsülete, mint az igazgató urnak vagy az osztálytanácsos urnak s az irodatiszt, a ki minden másodnap jó kedélyvel issza megszokott társaságában a szódafröcsösöt, bár két leánya izzad a postánál, irigylésre méltóbb ember, mint a méltóságos tanácsos ur, a ki előkelő neje vagy huszárhadnagy fia miatt annyi adósságot csinál, hogy sok volna az egész miniszteriumnak, s a hónap vége felé a kaszinóban gyöngyözik a homloka, ha húsz koronánál többet talál veszíteni. Mindenki nagyon előkelő polgár, a ki soha kölesönt nem kér senkitől.

Nagyon fontos a pályaválasztásnál még az is, hogy az ifju jól megfontolja, vajjon megtudja-e szerezni mindazt, a mi erre a pályára szükséges? Hosszas tanulmányokat és sok költséget kívánó pályára ne lépjen az, a ki szegény és nincs meg benne a vasakarat és a kitartás. Számos életpálya van, a mely nagyon szép és nagyon előkelő, de aránylag későn ad kenyeret. A tehetségén kívül vessen számot mindenki az erszényével is. Igen sok elhibázott emberélet vész kárba csak azért, mert a gondolatlan ember szerénység és nagy, nagyon nagy kitartás nélkül került előkelő, de gyenge jövedelmet hajtó állásba, s nem győzte bevárni az időt, a míg előbbre jut s a jövedelme is tekintélyes lesz, nemcsak az állása.

Tömegre az ugynevezett „félbemaradt existencia“, a ki legszebb reményekkel kezdte meg egyetemi pályáját, de nem bírta befejezni. A jogászoknak több mint fele ilyen, s a megkezdett pályáról leszorult ifjak között igen sok a tehetséges ember, a kiért bizony nagy kár. Csak úgy vaktában nekirohanni a világnak nem szabad. A szegény embernek előre kell gondos-

fekete hajjal és szakállal, sugár termetére mintha ráöntötték volna a sújtásos magyar ruhát. Végig tanulta a főiskolát, végezte a hittudományt, mint „ünnepi diák“ szónokolt a ref hívők előtt, felküzdötte magát a legnagyobb megtiszteltetésig: a magyar költészet és irodalom tanítását bízták reá.

Már ref. pap is lehetett volna, s vallásáról, nemzetiségéről nem kérte meg őtet senki. Nem tudták még akkor, hogy mi a nemzetiségi harc, nem voltak a főiskolák kebelében keresztimádók és keresztördölők. A magyar ifjuság soha sem érezte felsőbbiségét más nemzetiségű és vallású tanuló társával.

Ápril közepén kezdettek az események komolyabb szintet ölteni. Az oláhok vezérférfiai Balázsfalván sűrűn gyüleseztek. Az orosz propaganda pénzzel segítette Saguna érseket, Ribel oláh őrnagy Puchner tábornokkal Szebenben, a titkos tervek kohójában, szította a tüzet és hátuk mögött az oláh ügyvédök, jegyzők, kiadták a jelszót:

— Vissza kell állítani a régi Dáciát egy orosz nagyherceg alatt . . .

A szomorú idők sejtelve megérintette a hazáért, szabadságért rajongó ifjuság szívét.

A labda-játékok minden neme még a „lawn tennis“ is, egyszerűbb alakban mint „nagy büdű“ divatozott az ifjuság közt. Nemcsak szabad idejében a főiskola két udvara volt a testedző játékok színtere minden ponton, de hetenként kétszer, szerdán és szombaton, az egész ifjuságot kivezényelték a játszó kertbe, a hol mindég ártatlan kedvtelésben szabadon és vidáman csapongott az ifju kedv. Régebben 6—9 óráig közös asztalnál tanult minden „szobalakó“, 9 órakor félórás csevegés után a „juratus“ és „ap-

kodnia a főiskolai évekről, s már korán olyan képességeket kell szereznie — minél többet! — a melyeknek a segítségével átvérgődik az egyetemi éveken. Ez idő szerint legjobb ilyen segítő eszköz a nyelvismeret és a gyorsírás, de mindakettő csak úgy, ha nagyon jól ért hozzá az, a ki ki bár csak pár évig is, meg akar élni belőle.

A diploma-szerzéstől és a köztisztviselői állásoktól évről-évre valósággal riasztgatják az ujságok az ifjuságot. Pedig magában véve sem a diploma-szerzés, sem a köztisztviselői szolgálat nem helytelen dolog, s nagyon is érhető az utána való vágyakozás.

Csak az a baj, ha az oda nem való elemek tolnak az ugynevezett értelmiségi pályákra. Bármily mostoha is nálunk a köztisztviselők sorsa, még mindig jobb, mint Olasz- és Franciaországban, s bár csak fekete kenyeret ad, de az a kenyér legalább biztos és elegendő is annak, a ki nem költ többet, mint a mennyije van. Az a baj, hogy nálunk a köztisztviselő urnak, azaz külön kasztnak képzeli magát, nem pedig szegény embernek, s nem a természetes szükséglete és jövedelme, hanem a rangja szabja meg, hogy mennyit költsön. A pályaválasztásnál fontolja meg mindenki azt is, hogy mennyi jövedelmet hajt a kiszemelt állás és ha a jövedelem az ő egyéni szükségleteit kielégíti: csak bátran előre! A köztisztviselő már előre tudja, hogy mi lesz a jövedelme s így nincs joga keseregni. Nem szabad követelni, hogy a munkánkért többet adjanak, mint a mennyiért mi magunk fölkináltuk, ezt legfőleg csak óhajtani szabad. A mi pedig az ugynevezett diplomás pályákat illeti: a derék és tehetséges ember hosszabb-rövidebb ideig tartó küzdés után végre még is csak érvényesül. A siker titka: a kitartás és a folytonos szárnyprobálgatás. A szorgalom magában véve nem elegendő; a gyertya nagyon jól világíthat a véka alatt is, a nélkül, hogy sok hasznát vehetnők. Probálgatni kell az érvényesülés módjait, de mindig úgy, hogy az ember biztos talajt érezzen a lábai alatt. Ha aztán egy kicsit kiesuszik is néha a talaj az ember lába alól, az se nagy baj; fiatal eszontoknak ez nem árt, sőt némelyek szerint hasznos is; csak el ne törjön semmi, s ne érje a veszedelem se a lelket, se a becsületet. A ki elesett, az még nem mind halt meg, ugorjék talpra, s aztán jobban vigyázzon. Senki sem születik a világra úgy, hogy mindjárt járn tud: az élet utjain is mindnyájunkat ért már egy-egy eltölytyanás, a melybe azonban hál' istenek nem haltunk bele. Csak előre, csüggedés nélkül és mindig csupán csak a tisztesség útján. Ez a legjobb és legszilárdabb út, akár csak a vasut, csak kiskislan nem szabad belőle, mert különben agyonüti magát az ember.

Elemi dolog persze az is, hogy az ember ismerje azokat az életpályákat melyek között válogathat. Ezt a célt szolgálja ez a könyv, a „Pályamutató“, a melyben a kevésbé ismert életpályák vannak bővebben ismertetve, valamint azok, a melyek legbiztosabban és legtöbb embernek adhatnak biztos kenyeret.

paritor“ végig járta a szobákat. A kik otthon nem voltak feljegyeztek; ezeket, hogy reggel a „contra“ felelősségre vonja, a rendes időn tul, a mikor hazamentek, a „vigil“ jegyezte fel.

Most egyszerre mindennek vége lett! A játszi kedv elkomolyult, az ifjakból néhány óra alatt férfiak lettek. Eldobták a játék eszközeit, letették könyveiket s a nagy udvaron katonai gyakorlatokat, fegyverforgatást tanultak. A nagy tudományú öreg professzorok is megijódtak, oda állottak az ifjak elé. A bölcsészet tanára, a legidősebb tudós Szász István, kardot kötött, ő volt a hadnagy s a szent tudományok mestere, Török János hitanár a kapitány és oktatták tanítványaitak harera, háborura.

Az ifjuság gyűlést tartott a főiskola disztermében. Ott volt az ősmagyar arcu Lázár Albert gróf, a ki a gálfalusi csatában a Bem életét mentette meg, egy csapással kétfelé hasítván a svaliszér kapitány fejét, a ki már kardjával leart sújtani a dieső tábornokra; továbbá Berzenczey László, a nagy székely népszónok, a daliás Tolnay Gábor, a később híres katoná, a „nagy idők“ tevékeny férfiai mind. Gyönyörű parlament! A hazaszeretet komoly beszéde az ifjak ajakán, a vita közben lángelkesedés minden arcon. Megvitatták az eszméket, kimondták, hogy az ifjuságnak fegyvert fogni és a lázadók ellen a csatátörre kell menni — és egyhangú volt a szívből lélekből kelt felkiáltás.

— Esküszünk!

— És te nem esküszöl Waducz János? szólott Vályai Pál, a retorok osztálytanítója, a ki versenytársa és irigye volt az oláh diáknak. Waducz megszólalt.

— Fegyverre, harcra nem esküszöm; én a népek között a békét akarom és fogom mun-

Vármegyei ügyek.

A földmivelésügyi kir. minister fölhívta a szőlőbirtokosokat, hogy eladásra szánt szőlővessző készleteiket szept. hó 20-ig nála bejelentésék. A bejelentés célja az, hogy az eladásra szánt készletek nyilvántartassanak. A ministerium az eladást csupán közvetíteni fogja, illetve a venni szándékozónak tudomására hozza alkalmas uton, hogy szükségleteiket hol szerezhetik be. A bejelentés megtételére szolgáló űrlapok a borászati felügyelőknél és a vármegyei gazdasági egyesületeknél kaphatók.

A belügyi kir. minister körrendelettel értesítette a hazai összes törvényhatóságokat, hogy a Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomdával az *anyakönyvek, anyakönyvi másod-példányok, betűrendes névmutatók és az anyakönyvi kezelési nyomtatványok szállítása* iránt kötött szerződés hatálya a folyó év augusztus 31-ével lejár. Ettől az időponttól kezdve a kérdéses nyomtatványok szállításával a „Légrády-Testvérek“ céget bízta meg (Bpest V. Váci körút 78. sz.) A megrendelési határidő és a megrendelés módzatai továbbra is változatlanok maradnak.

A t. vármegye állandó választmánya Sátoralja-Ujhelyben, a f. évi szeptember hó 2-án és szept. hó 14-én, a székház kistermében, mind a két alkalommal d. e 9 órakor, *Hadik Béla* gróf főispán előlülése mellett tanácskozással ült össze. Tárgyak: 1. A vármegye közigazgatási, árva- és gyámhatósági 1902. évi költségelölirányzata. — 2. Az 1886. évi XXI. t. c. 47. §-ának a)–f) és i)–m), végre a p) pontjai alatt megnevezett ügyek sorába tartozó tárgyak.

Nyugdíjalap állapota. Köztudomásra adjuk, hogy a községi, illetve a körjegyzőknek a t. vármegye pénztárában kezelt nyugdíjalapja a legutóbb tartott pénztárvizsgálat alkalmával 48,344 K. 30 f. pénzkészlet felett rendelkezett.

Hirek a nagyvilágból.

Törökország és Franciaország között a diplomáciai összeköttetés megszakadt. Oroszország hadi hajókat küldött a Feketengerre, mint vélni lehet azért, hogy a Konstantinápoly alá indult francia tengeri flottához csatlakozzanak.

Csun herceg Kinából 30 főnyi engesztelő küldöttséget vezet Berlinbe II. Vilmos német császárhoz. A küldöttség már Bázalbe érkezett.

Botha és De Wett búr tábornokok *Kitchener* lord tábornagy proklamációja ellen, hogy t. i. az angolok ezután nem tekintik hadviselő feleknek a búrokat, hanem mint lázadókkal fognak elbánni és a hadi foglyokat föbelövetik, óvást tettek és kijelentették, hogy tovább akarnak harcolni, egyszersmind a fogságukba esett angol katonákat bántatlanul szabadon bocsátották.

kálni; de esküszöm arra, hogy olyan magyar vagyok és úgy szeretem hazámat mint ti! Testvéretek vagytok és maradok, Isten engem úgy segítjen! Ez a magyar kálmánista főiskola fogadott kebelére, adta a tudományt, a mely lelkemnek gyönyörűsége, nevelt, hogy legyek igaz hazafi és legyen becsületes kenyerem és állásom a társadalomban. Testvéreim voltakotok, ti nemes ifjak, soha sem kérdeztétek minő nyelvű anya szült, melyik templomban kereszteltek meg? Elfeledhetném-e én ezt valaha!? Itt busongtunk együtt, ha a történelem felmutatta a honfivér-áztatta mezőket és lelkesültünk, ha lelki szemünkkel diadalmasan láttuk lengeni a jog és szabadság zászlaját. Együtt ismertük meg a Karaffák véres kezét, mely ki akarta irtani a magyart és oláhot egyaránt és hallgattuk a gályarabok nehéz sóhaját, láncaik csörgését, a mint zúgva, bűgva, jajgatva ölekeztek a Nikodemia partjairól s Rodostó szikláiról szálló honvágygyal, hogy együtt kövüljenek a magyar és hazája megsemmisülése felett jajgató Niobé-szoborrá! A ki ezt megtanulta, elfelejtheti-e azt? Érzem, hogy a szabadság lelke ihletett meg engem és megbizott, hogy vigyem el ezt a közé a jó, de szerencsétlen nép közé, a mely között születtem, Ki akarom ragadni az ámitók polypkarjai közül, visszavinni oda, a hol eddig volt és élt testvéri szeretetben a magyar és az oláh. Meg akarom ismertetni, a mit a magyar adott neki, a szabadsággal, hogy legyen az neki életető lég, tápláló forrás, a nélkülözhetetlen kenyér, a boldogság és üdv! Hisztek-e nekem?!

Lángban égett a máskor bánatosan me-rengő arc, a hangban a meggyőződés oly varázsa csengett; beszédét oly megdöbbentő csend

Folytatás az I. mellékleten.

Hirek az országból.

Ofelsége a király f. hó 25-én Zirczre érkezik, hogy a Bakony alján összpontosított két tüzérezred hadgyakorlatait megszemlélje. Az új ágyú-szörnyetegeket, melyekkel kötélén feleresztett léghajókra is tüzelnek, ekkor fogják a királynak bemutatni.

Az országgyűlés képviselőházának nyári szünet holnap ér véget s már holnapután a honatyák folytatni fogják törvényhozói munkásságukat.

Magyarország népessége, mint a legutóbb teljesített népszámlálás adataiból tudjuk, kevés híján 20, azaz húsz millió. Tehát tíz év folytán közel két millió lélekkel szaporodott az ország népessége! Hogy milyen a nemzetiségek és felekezetek számaránya, még ösmeretlen; de máris köztudomású tény, hogy a magyar anyanyelvűség aránya ismét hatalmas mértékben növekedett.

Védekezés a pestis ellen. A belügyi-, kereskedelem- és földmívelésügyi ministerek, tekintettel arra, hogy Konstantinápolyban pestises betegedések fordultak elő, a vasuti anyagszállítást csak bizonyos korlátozás közt engedni meg Magyarországra Konstantinápolyból.

Különfélék.

— **Királyi adomány.** Ófelsége a király, kabinetirodája útján és főispánunk közbenjárásával Fedoresák Mihály orosz-pataki tanító részére 30 korona legkegyesebb adományt küldött.

— **Személyi hír.** Hadik Béla gróf főispán f. évi augusztus hó 28-án Eperjesen, Vályi János dr. gk. püspöknél látogatást tett.

— **Uj prépostok.** Ófelsége a király Fodor Sándor kassai kanonoknak a Boldogságos Szűz Máriáról nevezett maróthi, Szepeszy Ede bolyi esperes-plébánosnak pedig a gaideli, másként gajdobrai címzetes prépostságot adományozta. — Ad multos annos!

— **Átutazó miniszter.** Hegedűs Sándor dr. kereskedelemügyi miniszter, a máramaroszi-gei iparkiallításról visszatérőben, aug. hó 26-án este érintette városunkat. A vasuti étkezőben megvacsorázott, azután tovább utazott Kassa felé.

— **Lapunk felelős szerkesztője** pár napra elutazván, a „Zemplén” jelen számáért a kiadó felelős.

— **Családi ünnep a piaristáknál.** A múlt hó 27-én nagy ünnepet ült a kegyes tanítórend sátoralja-új helyi társháza is; a rend megalapítóinak, Kalazánczi szt. Józsefnek emlék napját. Az új helyi társház templomában ebből az alkalomból hálaadó istentisztelet, délben pedig a gyönyörű refektóriumban nagy ebéd volt, melyen mint meghívott vendégek Matolai Etele alispán, Arnótfalvy Tivadar vm. főpénztáros, Staut József főispáni titkár, Meczner Gyula polgármester-helyettes, Pataky Miklós v. főjegyző, és Schmidt Lajos rendőrkapitány vettek részt. A

követte, hogy majdnem hallani lehetett a szívek dobogását, de egy szó sem jött az ajkakra.

Az öreg Bolyay Farkas, a világhírű tudós a nagy költőnek Kazinczynak barátja, állott fel, reszkető lépéssel oda ment az ifjuhoz, s kezét nyújtá.

— Lelkedbe látok, te nem lehetsz hazáruuló soha.

— Köszönöm, köszönöm! zokogá az ifju. Az érzetár elfojtá szavait.

Rákossy Lajos, a nemrég elhalt esperes, akkor a IV. osztály tanítója, az ifjuság kedvelt vezére, oda ment, szívére ölelte a megindult ifjut.

— Barátaid voltunk, barátunk maradj. Nem kívánjuk, hogy népedet megtagadd, csak magyar maradj!

— Nyujtsd békejobbodat, régen jó barátom Vályay Pál, többé nem állok utadba; utaink szétválnak, ki tudja hol találkozunk! Te nemes ifjuság, lelkeim bálványja, ti szent falak, Isten veletek! Örökre áld a szegény oláh diák!

Zokogva, tántorodva távozott. Tán nem is hallotta az ifjuság üdvöriáját, mely utána harsogott. Waducz ment és nem tudta hova?

Künn, a főiskola kapujában, egy mogorva arcú, szikár természetű ur várta, s jobbajával megérinté az öntudatlan ifju vállát.

— Juon! mindent láttam, hallottam. Szerencsétlen! mit tettél, mit beszéltél?

A felrezzent Waducz majdnem ijedten tekintett a gonoszságot tükröző arcba.

— Borostyáni!

— Laureaniu vagyok ismét, s nem is oláh többé, hanem román, legelőbb is értsd meg ezt.

— Hát már megtagadjátok azt a történelmi szép nevet, a melyet a hős Wlah-tól örököltetek, a melyet a nagy Hunyad ősei sem szégyel-

hivatalos elfoglaltatása miatt távol volt „rector domus”-t ez alkalomból ft. Kovács Endre „vicereceptor”, főgimnáziumi igazgató helyettesítette.

— **Szüreti ünnepek.** A földmívelésügyi miniszter, ki a közelmúltban egy rendeletével felújította a régi idők aratóünnepét, most leiratot intézett az ország gazdasági egyesületeihez, melyben abbeli óhájának ad kifejezést, hogy a szüretelés befejeztével tartásuk meg ismét az újabb időben immár feledésbe ment szüreti ünnepeket. A gazdasági egyesületek a birtokosokkal már tudatták a miniszter kívánságát s valószínű, hogy ennek is épp oly fogantatja lesz, mint volt az arató ünnepekre vonatkozó rendeletének.

— **Jegyesek.** Háber Vilmoska és Lénhardt Imre építész Sátoralja-Ujhelyben jegyesek.

— **Táncmulatság a Kossuth-szoborra.** Sztropkóról írja levelezőnk: Fényesen sikerült nyári táncmulatságot rendezett Sztropkó város hazafias ifjusága a f. évi aug. hó 25-én Kossuth Lajos hazánk nagy fia, vármegyénk szülőtte nevenapjának évfordulója alkalmából a sztropkaiak kedvelt kiránduló helyén, a „Zugliget”-ben. Noha azelőtt hétszámra folyton esett az eső, e magasztos napon, mintha csak áldott emlékü nagy hazánkfia szelleme kormányozta volna az idő járását, oly szépen kiderült, mintha csak az égi testek is ünnepre készültek volna. A „Zugliget”-nek szépen feldiszipített kellő közepén volt a táncter előkészítve, hol a szilaj kedvű ifjuság csüggedetlen animóval járta fáradszórólansul a szebbnél szebb táncokat. A talpalávalót a varannai cigányzenekar szolgáltatta, mégpedig ezuttal teljes érzéssel és közmegelegedéssel. A táncmulatságon nemcsak a helybeli igaz hazafiak, de a környékből is nagy számban vettek részt, a mi igazolja, hogy határszéli végvárosunkban igaz magyar érzelmű jó hazafiak örködnek a magyar nemzeti eszme drága kincse felett! A mulatság szebbnél szebb lámpionok világításánál csaknem 9 óráig tartott, a mikor is előállottak a fogatok és egy hosszú beláthatatlan kocsi-sor képződött az utvonalon és így vígan vonultak be a „Korona” vendéglő szépen feldiszipített termeibe, a hol kiválóan kiviradtig folyt a dárídó. Hogy e hazafias szellemű mulatság ily szépen sikerült, az abban leli magyarázatát, hogy a rendezőség lelkei, Neviczky Miron és Lantos Gusztáv főrendezők, fáradságot nem ismerve, mindent elkövettek a mulatság érdekében. A jelen volt hölgyek közül a következők neveit sikerült feljegyeznem — Nők: Bárczy Benedekné, öz. Füzesy Józsefné, Grünfeld Vilmosné dr.-né, öz. Kormány Lászlóné, Matkovics Ferencné, Osváth Kálmánné, Rojsek Lászlóné, Sváby Istvánné, öz. Sztavinszky Sándorné, Pomanek Jánosné, Tomka Lászlóné, Tóth Emília, Ungváry Edéné, Wimpiller Istvánné, öz. Witlich Györgyné. — Leányok: Bárczy Ilonka, Bárczy Mariska, Belovecz Hanka, Belovecz Margit, Dolinay Eugenia, Duka Gizella, Grünfeld Evelin, Kormány Emma, Osváth Zsófi, Rojsek Éva, Rojsek Irma, Pomanek Eugenia, Pomanek Margit, Tomka Mariska, Prejkall Berta, Ungváry Ilonka, Wimpiller Mariska, Wimpiller Anna,

tek. Egyrészt a dákok maradékai a nagy Dáciáról álmodoztak és másfelől románok a rómaiak utódai akartok lenni. En oláh maradok. Nekem e név szebben hangzik.

— Nem bánom légy oláh, de ne higgy a magyarnak. Te nagytudományu ifju vagy, talán a legtudósabb a mi népünk között. Ismered a multat, tudnod kell, hogy népünket a magyar tette jobbágygyá, kiszivta a vérét. Most én mondom neked egyet. A magyar a szolgaságnak még nehezebb igáját akarja nyakunkra tenni, mint a milyent hordoztunk eddig! Szövetkezzünk elene Béccsel, Szabennel, ha kell a pokollal is! Ne engedjünk, tegyük urrá a románt!

Waducz tiltakozóan emelte fel jobbát.

— Ti a reakció gyilkos eszközévé akarjátok aljasítani a könnyen hívő népet. Istenemre mondom, megküzdök veletek, mert szeretem fajomat. Ne hazudjatok, ti jól tudjátok, hogy egy száz, egy német sem szólott a jobbság elölése mellett. A magyar vitta ki a szabadságot az oláhnak is és az oláh csak úgy maradhat fenn, ha békében él a magyarral.

Laureaniu megragadta az ököre szorított jobbát.

— Juon! Légy barátja ügyünknek, s oda emelünk az első közé. Megosztunk a magyarok birtokain, lesz uradalmad, pénzéd, rangod.

— Nem, nem kell! kiáltá az ifju s undorral fordult el.

Most Laureaniu még közelebb simult az ifjuhoz s majdnem suttogva mondta:

— Flóra vár reád Juon! Im itt van a levele, a melyben szerelmét kezét igéri neked, s csak egyet kér érette: légy vezére népednek!

Az ifju mohón kapott a levél után. Flóra, a szép Albini Flóra, népének leggazdagabb, legszebb leánya, gyermek- és ifjuálmának tárgya,

Wimpiller Olga. (Azok, akik véletlenül kimaradtak tudósításomból, bocsássák meg emberi gyarlóságomat.) Tiszta jövedelem volt 53 kor. 10 fill., mely összeget részint a Sátoralja-Ujhelyben felállítandó Kossuth-szobor, részint a sztropkai társaság könyvtárának gyatapítására fordítják.

— Felülfizettek: Petrásovics Elek 4 K., Sosztek János 3 K. 40 f., Machovics Ferenc 3 K. 20 f., Kriskó Milutin, Stefanyik Pál, Tomka László, Zelenkay Sándor, Grünfeld Vilmos dr., Droppa Miklós, Droppa Kornél, Vajda Mihály 3—3 K., Kázmér Ferenc 2 K. 40 fill., Mátyák Miroszláv, Wimpiller István, Tomanek János, Dadej Gyula, Bárczy Benedek, Ungváry Ede, Lantos János, Hodermárszky Krizánt, Szegedi Bazil, 2—2 K., Szuchár Vince 1 K. 20 f., Sváby István 20 f. és Vankovics István 20 f.-t.

— **Hangverseny és táncmulatság.** Az ujhelyi vasuti gyártelepi okarina és tambura „társaság” ma este a „Nyul-kert”-ben hangversenyt, a „Kitartás” című jótékony egyesületnek ujhelyi tagjai pedig, részben egyesületük, részben a Kossuth-szobor-alap javára, a „Vadászkürt” nyári helyiségében táncmulatságot rendeznek.

— **Finevelő intézet.** (Convictus.) A piaristák sátoralja-új helyi főgimnáziumával kapcsolatban a múlt évben megalapított nevelőintézet a következő 1901—2. iskolai évben kibővítve fog fenn maradni s minden irányban fejleszteni. Azok a szülők tehát, kik fiaikat állandó tanári felügyelet alatt akarják neveltetni, mindennemű tájékoztatásért forduljanak a sátoralja-új helyi kegyes-tanítórendi társház főnökségéhez.

— **Amerikai magyarok adománya.**

Falkus községről írja levelezőnk: Amerikába szakadt véreink vallásosságát és az édes anyaföldhöz való szívós ragaszkodását mi sem tanúsítja ékeesebben, mint pl. az a tény is, hogy a falkusi gkat. egyház lelkesze, ft. Demeter János, ki ezelőtt négy évvel eltöltött oda Lasztóczról, hiveivel egyetemben elhatározván, hogy templomukat belül megújittatja és a hiányzó templomi szent tárgyakat újjakkal pótoltatja, hogy a Falkuson jelen lévő hívek anyagi erejét fölülhaladó tervüket megvalósíthassák: Amerikába szakadt hittestvéreikhez fordultak s őket levélben adakozásra szólították fel. És ime: reményök várakozáson felül fényesen bevált; mert nemcsak a templomot renoválták, festették ki és szerelték fel bőven a szükséges egyházi szerekkel és tárgyakkal a hittestvérektől Amerikából érkezett közel 5000 koronából, hanem még ezen felül, két amerikai hívő buzgalmából, egy gyönyörű ludi Mária-szobor-oltárt is felállítottak barlanggal a templomban. Legújabbán pedig még egy remek csillárt és két harangot is rendelhetek az egyház részére és pedig egy 4¹/₂ és 1¹/₂ mmázsa súlyu harangot, cirka 2000 korona értékben. — Hasonló anyagi áldozatokkal járultak a Falkusról Amerikába szakadt gör. kat. hívek tavaly épített és modernül berendezett népiskolájukhoz is. — Levelezőnk így végzi: **Vallásosság és hazafiság:** e két emeltyűje népünknek, klasszikus meg-

a kiért visszautasított szerelme borongott anynyiszor az ő örök bánatos arcán, a kiért törekedett, hogy egykor magáénak mondhasa őt. És most övé lehet és vele minden, szerelem, boldogság, gazdagság! . . .

Küzdött magával. Lassanként kialudt a láng, bánatosan elsötétült az arc:

— Vidd vissza! Vernek árán még az ő szerelme sem kell!

A csábító haragosan, megvetően tekintett reá, s ököibe szorította jobbát.

— Abrándos bolond! Vigyázz magadra!

Ha velünk nem tartasz, ha hűtelen leszesz néped szent hagyományaihoz, ha a nagy Dáciát követelő törekvéseinknek, harcainknak ellene állasz: szétzúunk, eltiprunk, mint egy nyomorult férget. Jupiter veled Juon! Még találkozunk.

A bánatos ifju odatántorgott a főiskola falához, a hideg kövekhez nyomta forró homlokát.

— Flóra! imádot Flóra! Téged is elvesztettek!

A körülötte, előtte elhaladók, a kik eddig ismerték, tisztelték, mint a főiskola szemefényét, a kiknek soha eszébe se jutott, hogy oláh, tán magyarnak vitázták volna el, most gúnyosan suttogták:

— Az oláh diákot kicsapták a kollégiomból.

Az ifju feleszmélt, visszanyerte egész lelki erejét.

— Ugy legyen! találkozunk Laureaniu!

Waducz még azon éjen eltűnt Vásárhelyről.

Az ifjuság is szétoszlott. Ki ide, ki oda, a haretérre, legtöbben az oláh lázadók ellen. A kötelesség elől nem tért ki senki. Másnap a szénior, a legöregebb deák, bezárta a főiskola kapuját, kulcsát oda adta az igazgató-tanárnak, s ment a többiek után, a többiekkel.

(Folytatjuk.)

nyilatkozást nyert e tényekben! Beigazolást nyert ama hitünk is, hogy Amerikába szakadt véreink megmaradnak még a kivándorlásban is magyaroknak és a messze külföldön is szeretik magyar hazájukat. Hogy ez a szívós ragaszkodás ne lazuljon és elhagyatottságában érzéketlenségé ne fejlődjék: tartsuk fel velük az összeköttetést! *Lelkészek, tanítók! Ne hagyjuk magukra Amerikába szakadt véreinket!*

— **A Kossuth-szobor bizottság** — írja tudósítónk Tokaj községből — a f. évi aug. hó 25-én, Lajos-napján, a „Vár“-ban, a vármegye székhelyén Sátoralja-Ujhelyben állítandó Kossuth-szobor javára, sikerült népies mulatságot rendezett. Képviselve volt itt községünk minden rendű és rangú osztálya szokatlan nagy számban. A mulatság tombolával is össze volt kötve, melyhez a tárgyakat Tokaj lelkes lakossága ajándékozta. Volt konfetti s tűzijáték is. Csapra verve állott tokaji bor is, melyből jó pénzért kedvére ihatott mindenki; szép hölgyek pedig a szobor javára szívart s cigarettát árultak. — A vialom kivilágos kiviradig tartott. Jelen volt az ünnepségen Bernáth Béla, kerületünk orsz. képviselője is, ki, más jó szónokkal együtt lelkes beszédekben buzdította a népet hazaszeretetre, hűségre a trón iránt és ragaszkodásra a nagy elődök szent emlékéhez. A mulatság számadása még nincs kész, hanem a jelen volt publikum népes volta miatt azt gyanítjuk, hogy jókora összeggel fog általa a szoboralap gyarapodni.

— **Megbizatás.** Rácz Lajos dr. sárospataki tanár, lapunknak is kiváló munkatársa, megbizást kapott Max Henrik dr. lipesei egyetemi tanártól, hogy az Überweg-Heinze-féle nagyhirű bölcsészettörténetnek („Grundriess der Geschichte der Philosophie“) a magyar filozófia történetére vonatkozó részét dolgozza át a IX. kiadás számára.

— **Eljegyzés.** Spitzer Jónás zseréi lakos e napokban jegyezte el Beck Ilonkát Erdő Bényénnel.

— **A felső-zempléni ev. ref. egyház-megye** ez évi őszi közgyűlését a f. évi aug. hó 29-én Lasztomér községben *Hutka József* esperes és *Bernáth Elemér* kir. táblai elnök, e. m. gondnok kettős elnökele alatt tartotta meg. Jelen voltak: Fejes István, a költő-pap, Dókus Ernő és Gyula es. és kir. kamarások, Lónyay Gábor gróf e. m. vil. tanácsbírák, Péter Mihály főjegyző és Réz László papi jegyzők, Ujj István, Bernáth Aladár és Dókus László világi jegyzők; Közma Antal, Tudja Mihály, Mándy István, Besenyey István vil. tanácsbírák, Kazinczy Artur, Virág József, Szemere Géza, Soltész Gyula, Kolonay Tamás lelkészek, illetve főgondnokok, nt. id. Keresztury József a-zempléni ev. ref. egyház-megye nagyérdemű esperese, mint vendég s ezenkívül vagy 60 főre menő lelkészi és tanítói karból álló egyén, kiknek neveit nem sikerült feljegyeznünk. — *Ujj István* h. esperes megható imával nyitotta meg az ülést; az éneket *Berecz Ottó*, miglécei tanító kísérte a szép új orgonán. Ez után magyarhoni egyetemi ev. ref. egyházunk büszkesége, oszlopos alakja, *Bernáth Elemér* debreczeni kir. táblai elnök, e. m. gondnok, *Hutka József* ujonnan választott esperest a töle megszokott lendülettel, magvas beszéddel hivatalába beiktatta. Utána *Péter Mihály* gálzsécsi pap, főjegyző, az egyházi, tudományos irodalom jelese, intézett szívhöz szóló szép beszédet az espereshez, ki felmenőn a szószerke, lelkes hangon elmondott programszerű alkalmi beszédével a diszes közgyűlést a szív mélyéig meghatotta. Beszédéből kisugárzott a haza és egyháza iránt érzett forró szeretet, az iskolának és néptanításnak a magyar nemzeti kultúra előrevitelében való fontos szerepét, bölcsen körülírta, s az egyház e veteményes kertjének és munkásainak gondozását megígérte s erre a gyűlés tagjait is buzdította. Tőle a magyarsítás terén sokat várhatunk, mert nemcsak hogy a ruthen nép viszonyait legjobban ismeri, de az ő fáradságot nem ismerő, lankadatlan tettereje, lelkesedése, bánócei nagy egyháza körében a siker koszorúját számára már eddig is biztosította. (Eljen soká! — Szerk.) Az egyházunk kebelébe felvették tanítótól *Berecz Ottó* és *Bottka Lajos* okleveles tanítók, kik hivataluk lelkes, hű viselésére ott nyomban feleskettettek. Gyűlés után *Szemere Géza* helybeli közbirtokos a gyűlés tagjainak 60 teretű, fényes közebédet adott. Lelkes köszöntőket mondtak: *Péter Mihály*, *Rernáth Elemér* és *Hutka József* elnökökre, *Fejes István* a ház urnó-jéért, *Hutka József* az e. m. tisztviselői, felső- és közrendű tagjaiért; *Fejes István* *Kazinczy Artur*ért. Végül *Berecz Károly* közéletünk, polgári és egyházi társadalmunk kimagasló triumvirátusáért, a Dókus Ernő, Gyula és László testvérekért emelt áldomásphárt. — Hazafiúi, társadalmi magasztos hivatását azon erkölcsi testület oldhatja meg sikeresen, melynek oly sok és lelkes vezetője van, mint az a zempléni ev. ref. egyház-megyének, hol, pl. Miglé-

szen a pár száz lelket szolgáló egyházban *Bessenyei István* főgondnok a lelkésznek 14000 koronás palotaszzerű lakást építtetett s a tanítónak is uri lakást, uri fizetést biztosított. Eljen soká! (Ugy legyen! — Szerk)

— **A Kossuth-szobor javára** Szinna községünkben a folyó évi aug. hó 25-én rendezett mulatság és bűvészeti előadás igen szépen sikerült s az erkölcsi siker mellett az anyagi siker sem maradt el. A mulatság d. u. 3 órakor vette kezdetét a grófi parkban. A táncot ropogós csárdással *Lippe Eberhard* grófné *Kossuth Elek* főszolgabíróval nyitotta meg. Tánc után a grófné hűsítőkkel és finom ozzonnával vendégelte meg a jelenvoltakat. Ozsonna után *Tolnai Simon* fővárosi író bűvészeti előadásában gyönyörködött a közönség. Ennek végeztével a „Nagyvendéglő“-ben barátságos vacsora volt s utána tánc, mely csak késő éjjel után fejeződött be. A felmerült költségek levonása után a fenmaradó tiszta jövedelem 150-160 koronára tehető. (A hivatalos leszámolást a Kossuth-szobor-bizottság csak később fogja megejteni.) Jellemző, hogy a mulatságon mindössze 1, mondd egy gk. lelkész volt jelen. (A többiek, a kik léleken valamennyien ott voltak, bizonyosan hátráltatva voltak a személyes megjelenésben. Szerk.) *Felülizettek:* *Kossuth Elek* 10 koronát, *Lehoczky Endre* és *Hornyák Agoston* 8-8 kor., *Dancs János* 7, *Pileczky Vilmos* 6, *Dely Endre*, *Podhajeczky Dezső* és *Varga János* 3-3 koronát, *Aczél Elemér* dr., *Csiszár Árpád*, *Dóbbé István*, *Grund József*, *Hericz Márton*, *Marton Dénes* dr., *Nyesei József*, *Piontek Róbert*, *Piperek Richard* 2-2 koronát; *Dely János*, *Freindlich Emil*, *Horváthy Gyula*, *Ignáczy Elek*, *Lengyel István*, *Müller Rezső* és *Pernt József* 1-1 koronát. *Jegyiket megváltották:* *Bihary Emil* 5 kor., *Gerzánis Tivadar* 6 kor., *Gójdies János* 5 kor., *Haidinger Ottó* 5 kor., *Petrásovits Miklós* 5 kor., *Schmidt József* 4 kor., *Skirpán Ambrus* 4 koronával.

— **Felolvasás.** A tiszántuli ref. középiszkolai tanáregyesületnek aug. 27-28. napjain Karczagon tartott közgyűlésén *Rácz Lajos* dr. sárospataki tanár „Az évszázó vizsgálatokról“ címmel tartott felolvasást, melyben a ref. gimnázium évszázó vizsgálatának egyöntetű és korszerű reformját sürgette. A felolvasást a közgyűlés nagy tetszéssel fogadta, érette a felolvasónak köszönetet mondott s elhatározta, hogy e tárgyban fölír az ev. ref. egyetemes tanügyi bizottsághoz.*

— **Tárogató-hangverseny.** *Bakay László* tárogató mester, kinek szép és művészi nivón álló játékában már két héttel ezelőtt volt alkalmunk gyönyörködni, a Bock „Korona“ szálloda kerthelyiségében, *Mantu Józsi* cimbalomkísérete mellett, ma, vasárnap este, tárogató-hangversenyt ad, melyre felhívjuk a t. közönség b. figyelmét.

— **Időjárásunk.** — írja tokaji levelezőnk — mely az idén egész nyáron át száraz és igen forró volt, a kánikula végén egyszerűen hűvösre és nedvesre változott. Búza s egyéb kalászos bizony szűken fizetett, felényit mint tavaly; még szalmája sincs annyi, a mennyi kéne, a mi annál szomorubb, mert széna sem termett csak fele mennyiségben, a sarjuból sem lett az egyre tartott szárazságban semmi sem. Ez az oka aztán, hogy a teleléstől féltében mindenki igyekszik a lábas jószágán túladni, s ez ismét a marha árát szorítja le annyira, hogy csaknem ajándékba lehet szarvasmarhát kapni. Szerenese, hogy legalább a szőlő ez ideig igen jól áll; már július végén érett volt a Jakab-szőlő, a góhér, a hőségben a szemek fejlődése kissé hátramaradt, azonban az újabb esők és hűvös éjjelek hatása alatt páratlan szépen kifejlődött; most csak pár esőndes eső s meleg ősz neki lesz bor, lesz asszú, ha — Isten is úgy akarja. Bizony elférne már rajtuk egy bő szüret! S a Hegyaljának nem is kívánunk egyelőre mást, mint: apáinktól hallottuk „Adjon Isten bő szüretet, jó kupecet, nagy eszimat!“

— **Agyonlőtt erdőőr.** Nagy büneset tartja izgalomban a szomszédos Csarnahó falut. *Ivanóczy János* erdőőr és *Takács András*, a kistoronyi hegyközség őre, régibb idő óta sanda szemmel néztek egymásra, a mi onnan ered, hogy *Takács* többször rajta kapta *Ivanóczyt* és társait, hogy a tilosban járnak s ilyenkor rendszerint feljelentette őket. A múlt hó 27-én este a két ellenség Csarnahón találkozott egymással, aminek az lett a vége, hogy *Ivanóczy* megtámadta *Takácsot*, mire ez fegyverét válláról lekapva, *Ivanóczy*ra lőtt és lábát megsebesítette. Evvel még nem volt vége az összetűzésnek, mert *Ivanóczy* késsel üldözte ezután *Takácsot*, a ki, fenyegetett helyzetében, visszafordult s fegyvere másik csövéből lőtt *Ivanóczy*ra úgy, hogy ez szíven találva halva bukkott a földre. *Takács* másnap reggel önként jelentkezett a kir. ügyészségnél.

* E közgyűlés annyiban is nagyon fontos volt, a mennyiben kimondotta a nevezett egyesületnek országos ref. tanár egyesületté való átalakulását; a sárospataki ref. főiskola tanárai, kevés kivétellel, mind beléptek az új egyesületbe. Szerk.

Ugyanazon nap *Keresztesy Lajos* t.-széki vizsgálóbíró a t.-széki orvossal a boncolás és nyomozás megejtése végett a helyszínére utazott.

— **A „Zemplén“ 1902. évi naptára**, mint már jelentettük is, szedés alatt van és előreláthatóan a f. évi okt. hó közepe táján elhagyja a sajtót, hogy mint volt eddig tizenhét éven át, ismét házi barátja s hogy úgy mondjuk *Bádekerje* legyen *Zemplénvármegye* közhivatalainak nemesak, de minden intelligens családnak is *Zemplén vármegyében*. Naptárunk e tizenkét-ecedik évfolyamának szerkesztését is a „Zemplén“ szerkesztője volt szives magára vállalni. Kéziratok a naptár részére hozzá — legkésőbb a f. évi szept. hó végeig küldhetők.

A „Zemplén Naptár“-nak kiadóhivatala.

— **A javithatatlan.** *Boda Jánosné* Ujvirág (aliás: *Novikmecz*) *Anna* alsó-regmeci napszámosasszony, habár 65 esztendő nyomja már elkényszeredett vállait és tizenöt év alatt hol hosszabb, hol meg rövidebb ideig, de sokszor szívta s mindig lopás miatt a börtönök dohos levegőjét, még mindig meg nem javult, hanem javithatatlan visszaeső tolvajnak bizonyult. A pénteki heti vásárban is addig ólálkodott *Klein Lajos* bazáros sátra körül, a míg egy tuat pakfon-kanál kabátja alá nem került. Ezuttal vesztére, mert tetten érték s a rendőrségre kísérték.

— **Magántanítás.** Egy helybeli jeles tanító a magyar-, német- és francia nyelvben, valamint a nép- és polgáriszkolai tantárgyakban *Lecke-órákat* ad. Bővebbet a kiadóhivatalban.

— **Lopás.** A múlt aug. hó 29-én este ismeretlen tettes *Hirsch Albert* *Kossuth-utcai* lakásának nyitott előszobájából egy tarka női felöltőt, egy női sötétkék gallért, egy piros női kalapot és egy fehér batiszt bluzt ellopott. A rendőrség a tettest nyomozza.

— **Azon szükséglet anyagokban**, melyek a testnek állapotát fenntartják egészségben úgy, mint betegségben, a táplálkozás által eszközöltetik, mely nagyjában már három anyagcsoportra osztható: fehérnye, zsiradék és szénhidrátokra (vagyis keményítő és cukortartalmu anyagokra.) A legfontosabb az élet fenntartására a táplálék fehérnyéje, melyet semmi másféle tápanyag nem képes teljesen pótolni. Ujjabb időben a vegyipar a fehérnye készítmények egész sorozatát állította elő, melyek arra szolgálnak, hogy a tápanyagok lehetőleg tömöttek alakban, gyenge gyomornak is hozzáférhető módon jussanak a szervezetbe. A legkiválóbb és legismertebb ezen készítmények között a könnyen oldódó iz-és szagnélküli *Samatose*. Kizárólag a húsnak azon sóit és fehérnyéjét tartalmazza, melyek a test telepítéséhez szükségesek, mégpedig könnyen felszívódó alakban, azonnal részt vesz a táplálásnál és már rövid használat után izom- és súlyszaporulatot eredményez. Mivel pedig a *Samatose* még nagy mértékben étvágygerjesztő is, gyengélkedő és lesoványodott egyéneknek, bármily korban, különösen lábadozóknak ajánlható erősítő szerül.

Irodalom.

Az „**Adalékok Zemplénvármegye Történetéhez**“ c. havi folyóiratunknak 1901. évi, egyszersmind a VII. évfolyamnak szeptemberi füzeté a következő tartalommal jelent meg: 1. Nyílt levél a szerkesztőhöz. Írta: *Frtedliebér Ignác* dr. — 2. *Zemplénvármegye* történeti földrajza. (XXXVI. közl.). Írta: *Dongó Gy. Géza*. — 3. *Zemplén vármegye* politikai és helyrajzi ösmertetése. (67. folyt.) Latinból: *Matolai Etele*. — 4. Történeti jegyzetek *Zemplénvármegyéről*. (67. folyt.) Latinból: *Dongó Gy. Géza*. — 5. A megyasszai ev. ref. egyház története. (I.) Írta: *Zombori Gedő*. — 6. Ujjabb adatok *Sennyey Pongrác* br. élettörténetéhez. (IV.) Írta: *Lajda József*. — 7. *Babotsay Izsák* naplója. (20. folyt.). Közli: *Hubay Kálmán*. — 8. *Szirmay András* naplója. (61. folyt.) Közli: *Karsa Ferenc*. — 9. *A Lónyay grófok* deregnei levéltáráról. Írta: *Péter Mikály*. — 10. **Levelesláda.** *Bocskay-irományok*, (VIII.) Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 11. Az 1831. évi parasztlázadás történetéhez. Közli: *Demeter János*. — 12. Egy adat az 1805. évi nemesi felkelés történetéhez. Közli: *Péter Mihály*. — 13. **Tárca.** *Lórántfy Zsuzsána*. (I) Írta: *Szinyei Getzson*. — 14. A szerkesztő postája. — 15. A kiadó postája (A borítékon) — A havonként 2 iven megjelenő „Adalékok“ előfizetése egész évre (12 füzetre) csak 4 kor. 80 fillér. — *Melegen ajánljuk mindenkinek, a kit vármegyénk viszontagságos története érdekel; főképp pedig ajánljuk a vármegyébéli községek figyelmébe, már csak azért is, mert ebben az évfolyamunkban is folytatódik a községeknek külön-külön történeti és helyrajzi ösmertetése.* — Az előző évfolyamokhoz diszes könyvtáblákkal még szolgálhatunk. — Ára 1 kor. 80 fillér, postai küldéssel 1 kor. 90 fillér.

Folytatás a II. mellékleten.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata

— Rovatvezető: Molnár Gyula. —

Kéziratok rovatvezetőhöz Sátoralja-Ujhelybe küldendők.

A tanító-gyűlések értéke.

Az ember társas lény, s mint ilyen belső ösztönétől sugalmaztatva, mindig azon alkalmakat keresi, hol hasonmásával eszmét cserél s így a mások és a saját gondolatainak egybevetéséből okulást meríthet. Természetünkbe oltott közös tulajdonságunk, hogy azon eszmék és gondolatok, melyek többek által jónak és helyeseknek ismertetnek el, akár saját agyunk szüleményei, akár mások lelki világának a termékei, sokkal mélyebb gyökeret vernek szellemi énkünkben; több bátorság- és határozottsággal hangoztatjuk azokat a megfelelő alkalmakkor, mint azon eszméinket, melyek napvilágot még nem láttak, vagy bizonyos ellenzésre talált említésük. E két indok tehát: az okulás és véleményünkben való megerősödés, vezeti a halandó embert leginkább társaihoz; ez teszi lehetővé és szükségessé az egyleteket az anyagi és szellemi érdekek beláthatatlan mezején.

És most vessük le az önzés és öndicséret minden magunkra aggatott cafrangját, s keztyűtlen kézzel lássunk annak a boncolásához, mennyire hasznosak ügyünkre és az egész emberiség ügyére, a népnevelésre, a mi egyleteink gyűlései.

Mellőzve itt annak részletezését, hogy körös-körül közgyűléseink rendszeresen mivel szoktak foglalkozni, térjünk a tárgyakra egyenest, hiszen többé-kevésbé egy hasonlitanak egymáshoz, mint egyik tojás a másikhoz. Nézzük a felolvasásokat, melyek majd mindig tárgyai gyűléseinknek. A felolvasó tanul, mikor ehhez készül, tanul a felolvasás után a kritikából, tehát reá nézve a haszon világos. A hallgatóság a felolvasás újdonságára való tekintettel figyeli azt: egy része tanul, okul belőle, más része higgadt kritikával hozzájárul a tanulságos rész kibővítéséhez, esetleg a hibás felfogás helyreigazításához, mi által az összes hallgatóság szellemi kincsét gyarapítja. A felolvasás ezenfelül még ösztönöz a munkára és ezáltal fokozza és ébren tartja becsvágyunkat. — Gondolja ugyan valaki, hogy a felolvasást ép úgy hasznosíthatjuk, ha otthon olvassuk el a lapokból, avagy könyvekből. Nagyon téves. Az mindenesetre az illetőre, a ki elolvassa akkor is haszonnal jár, ha a felolvasás kifogástalanul egy irodalmi mint tárgyi értékét tekintve: de míg a gyűlésen ezt a felolvasást egyszerre 70—100 ember hallja és bírálja és tanul belőle, addig az egyszerű elolvasás csak is annak az egynéhányának használ, a kik nagy figyelemmel olvassák el. És mennyi azoknak a száma, a kik egy-egy ilyen felolvasást, ha az a lapokban megjelenik, elolvassák?! Mennyi azoknak a száma, a kik egyáltalán nagyon keveset olvasnak, és ha már olvasnak, mulattatót keresnek olvasmányaikban és csak elvétve tanulságot?! A gyűlés eme tárgya tehát igen sok hasznost hoz létre a lelkek világában az által, hogy szakismereteinket bővíti még a jóra való restségünk dacára is. De nem kisebb súlytal bír ama tulajdonsága is, hogy nagyon sok elmében felébreszti a tudás vagyát, kik aztán otthon ez ingetől hajtva utána néznek sok oly dolognak a könyvekben, mikre különben másképp soh'se jöttek volna maguktól. Továbbá érdemei a mi gyűlési felolvasásainknak még abban is nyilatkoznak, hogy korunk szépen halad a szellemi termékek előállítására mezején s ezáltal egy a szak, mint a más irodalom csak nyer egy bel-értékében, mint külső számában.

Második főbb tárgya gyűléseinknek a gyakorlati tanítások.

En azt hiszem, nem szorul bővebb indoklásra azon szereplésért, melyet gyűléseinken betölt. Nem képelek hivatása magaslatán levő tanítót, ki a gyak. tanítások meghallgatásából hasznos meríteni nem tudna. Nem is tagadja ezt senki, csak legyenek azok lehetőleg jók, mesteriek, sőt példányszerűek. Nem tagadom, hogy még a téves gyakorlati előadásból, illetőleg tanításból is tanulhat a kinek szeme és füle ép; de mindenesetre több haszonnal jár okulás szempontjából a mesteri. Különösen figyelemmel kell lennünk ily alkalmakkor arra, hogy lehetőleg kevés számú növendéket vigyünk a tanterembe, kiknek fegyelmezése nem rabol el sok időt a tanító rövidre szabott félórájából, nem emészt föl sok energiát abból, mit a tanítás teljes kereked egészszé tételére szánt. Így aztán a hallgatóság is figyelmesebb, mert a tanítás vonzó, az okulás is több oldalú, mert

átlátszó egész eljárása a gyak. tanítás bemutatójának.

Ime, ezek a népnevelés érdekében kitolyólag gyűléseink főbb tárgyai. Ezek mellett kisebb-hagyobb fontosságú ügyek fordulnak elő még gyűléseinken, melyeknek értéke különösen kartársi szellem kultiválása szempontjából nagyon becses, és ép azért méltán foglalnak helyet ott. De vannak még érdekeinket érintő intézkedések, eszmecserék, melyek egyáltalán rossz néven nem vehető tőlünk, sőt egyenes kötelességünk azokról sem felelkezünk meg, mert létkérdésünk a népnevelés kérdése. Így tehát rövid áttekintésben is arról győződhetünk meg, hogy gyűléseink nem pusztán időtöltések, de hasznos és szükséges faktorai egy népnevelésnek, mint a tanítóságnak s ebből nem lehet más tanulságot levonnunk mint azt, hogy a gyűléseinken való minél tömegesebb megjelenésünk, hivatásunk a közügy és saját érdekünk irányában legszorgosabb kötelességünk.

Zseltvay B.

Reláció.

(A homonnai rk. eszopresi kerületben lévő elemi népiskolák relációja az 1900—901-ik iskolai tanévben)

I. *Cziróka-Hosszmező.* Tanítónő: Schmidt-Nyeste Róza. Tanköteles gyermekek száma 82. Jelen volt a vizsgálaton 68. A volt óvónő, ki mint tanítónő az I. és II. osztálybeli gyermekekkel az első vizsgálatot tette — ezen vizsgálat alkalmával bebizonyította, hogy a mily jeles és ügyes volt mint óvónő, épp oly ügyes és értelmes tanítónő is. A kezdő gyermekeket az előirt tanrend szerint szorgalmasan tanította, s azokkal a legjobb vizsgálatot tette.

b) a III. és IV. oszt. tanítója: Schmidt József. Tankötelesek száma 85. Jelen volt 62. A megejtett vizsgálatkor meglátszott, hogy a tanító fáradozott és tehetségéhez képest iparkodott s így a gyermekekkel elég jó eredményt mutatott fel.

c) *Nagy-Kemenze.* Tanító: Jablonszki Sándor. Tanköt. sz. 145. J. v. 120. A tanító tehetségéhez képest mindent elkövetett, hogy megbízatásának és kötelességének eleget tegyen. Bámulatos a szorgalom és igyekezet, melyet a tanító ezen nagyszámu gyermekek tanításában kifejtett. A tanító buzgalma és fáradozása dicsejétre méltó.

d) *Modra.* Okl. tanító hiányában a vizsgálat nem lett megtartva. Az óvodában a vizsgálat Karácson előestéjén a legszebb eredmény felmutatásával lett megtartva: Az új óvónő, Pokorny Györgyike, páratlan szorgalommal és buzgósággal töltötte be ezen hivatását, s megérdemli az elismerést és dicséretet.

II. *Felső Körtréves.* Tanító: Pollák Gyula. Tanköt. 71. J. volt 70. A tanító mint minden évben, de különösen ez iskolai tanévben tanulóival jeles eredményű vizsgálatot tett. A vizsgálaton jelen volt nagyszámu vendégek a legnagyobb örömmel hallgatták a szabatos szép feleleteket, melyeket ezen szépen fegyelmezett gyermekek minden tantárgyból felmutattak. A tanítónak ebbeli szorgalma nem csak előismerést és dicséretet, de jutalmat is érdemel.

III. *Göröginye.* Tanító: Schvarz János. Tanköt. 73. J. volt 43. A megejtett vizsgálat alkalmával tapasztaltatott, hogy a különben is gyenge tanító — még ez évben is gyenge eredményt mutatott fel. A tanítónak ebbeli gyengeségéhez járult még azon körülmény is, hogy ott a gyermekek igen hanyagul jártak az iskolába s az előjáróság nem volt ebben segítségére. Az iskolai tanterem sem felel meg a követelményeknek, ronda, padozatlan, nem eléggé tágas és világos. Ez így nem maradhat, — az iskola épület átalakítása és kijavítása haladéknélkül eszközözlendő.

IV. *Homonna.* Az iskolai vizsgálatok az itteni elemi iskolában június hó 20—22-én lettek megtartva. Különösen ki kell itt emelnem az apácák vezetése alatt lévő leány-iskolát, melynek minden osztályú növendékei minden tantárgyból fényes eredményű vizsgát tettek.

b) *Jeszénő.* Tanítónő: Ivancsics Etelka. Tanköt. 50 J. volt 39. Ha tekintetbe vesszük, hogy ezen iskolában tanítók hiányában a tanítás hosszú ideig el volt hanyagolva, igen nagy szorgalmat kellett kifejtenie a tanítónőnek, hogy a gyermekekkel jó vizsgát tegyen, mint a milyet tett. A gyermek persze min' kezdők, a tantárgyakból magyarul — mert a tanítónő csak is így beszél — elég jól feleltek. A tanítónő szorgalma dicsejétre méltó.

V. *Izb.-Hosszmező.* Tanító: Gyömbér György. Tanköt. 57. J. volt 56. Az eredmény ezen iskolában, mint mindig, úgy ez évben is igen jó volt. A gyermekek minden tantárgyból, különösen a magyarból igen szépen feleltek. A tanítónak ebbeli szorgalma és igyekezete megérdemli a dicséretet és jutalmat.

VI. *Leszkóc.* Iskolák és tanítók hiányában úgy az anya- mint a fiók-egyházakban a tanítás szünetelt.

VII. *Lyubisse.* Tanító: Pálmai Róbert. Tanköt. 71. J. volt 68. Míg a múlt évben ezen iskolában az eredmény igen csekély volt, ez iskolai évben azonban a tanító a gyermekekkel elég jó vizsgálatot tett. Ha tovább is így fog haladni, remélhető, hogy jövőre ezen iskola is a kerület jó iskolái közé lesz sorolható.

(Vége köv.)

Lehoczky Endre,
Homonna egyh. ker. eszopresi,
egyhm. tanfelügyelő.

A f.-zempléni ev. ref. egyházmegyei tanító-egyesület f. hó 23-án *Gálszécsen* tartotta meg tisztújítással egybekötött évi rendes közgyűlését. A tisztikar következőleg alakította meg. Lelkészi elnök lett *Péter Mihály* gálszécsi lelkész, világi elnök *Dókus László*, tanítói alelnök *Várady Pál* deregnyői, főjegyző *Ónody Miklós* málczei, aljegyző *Kendecsy Pál* abarai, pénztárnok *Molnár István* bodzás-ujlaki, választmányi tag *Mizsák Péter* gálszécsi és *Salay Simon* lasztóci tanítók. Lelkészi elnök megnyitó beszédében különösen a tanítók önművelését, az egyesületben való buzgó munkálkodást, az egyleti élet felvirágoztatását, az egylet alapszabályainak korszerű módosítását, továbbá az ismeretek mellett az egyháziasságot, a vallás erkölcsi nevelést hangsúlyozta. A közgyűlés tanácskozásának legfontosabb része volt a nyugdíj-revisió ügyében való állásfoglalás. Kimondta az egyesület, hogy a kántori fizetésnek, melyért terhes szolgálatot teljesítenek, — a tanítói jövedelemben való beszámítása az ev. ref. tanítókra sérelmes. Lépéseket tesznek, hogy a kántortanítói fizetéstől a kántori teljesen különíttessék el, a kántori vonassék az egyház rendelkezése alá, az így megmaradt tanító fizetés az állam által egészítették ki s ezen fizetés vétessék számításba a nyugdíj alapján. A tagsági díjak fizetése tekintetében — melynek hanyag teljesítése gátolja az egyesületet a haladásban — kimondatott, hogy a hátrálékok dev. végéig befizetendők, ellenkező esetben megbízott az elnökség, hogy a legerélyesebb lépéseket tegye meg.

Iskolai beiratások.

A helybeli „Carolineum” leánynevelő-intézet, elemi és polgári iskolájában a beiratások szeptember hó 1-től 7-ig fognak megtartani; még pedig d. e. 8—13-ig és délután 3—5-ig.

Szept. 6-án és 7-én felvételi-, javító- és magánvizsgálatok, szept. 9-én ünnepes „Veni Sancte” és a törvények felolvasása, 10-én megkezdődik a rendes előadás.

A polg. iskolában a tandíj havonta 4 kor. Az elemi iskolában egész évre 10 korona.

A francia nyelv, mint nem köteles tantárgy, kívánatra külön 2 kor. havi díjazás mellett tanítatik.

A sátoralja-ujhelyi áll. elemi iskolában az 1901—1902. isk. évre a beiratások szeptember hó 5-étől 20-áig, naponként d. e. 8—12 óráig a következő sorrendben eszközöltetnek:

Szept. hó 5, 6 és 7-én az I., — 9, 10 és 11-én a II., — 12, 13 és 14-én a III., — 16, 17 és 18-án a IV., — 19 és 20-án az V. és VI. osztálybeli növendékek iratnak be.

Az állami iskolába járó tanulók beirási díjon kívül 4 korona tandíjat fizetnek. A teljesen vagyontalan szülék gyermekei szegénységi bizonyítvány alapján a tandíj fizetés alól felmentetnek.

Az oltási bizonyítványt minden tanuló köteles a beiratáskor felmutatni, vagy a beoltást más módon igazolni.

Kelt Sátoralja-Ujhely 1901. aug. 27.

Dókus Gyula s. k.,
esz. és kir. kamarás,
áll. isk. g. elnök.

Vágó Gyula s. k.,
állami isk. igazgató.

A sátoralja-ujhelyi aut. orth. izr. hitközség elemi fiúiskolájában, az ez évi beiratások szeptember hó 1., 2. és 3. napjain eszközöltetnek.

Glatstein Mór,
iskolaszéki elnök.

A sátoralja-ujhelyi keresked. társulatnak kereskedelmi tanonciskolájában az 1901—2. iskolaévi beiratások a folyó szeptember hó 1—10. napjain lesznek az izr. iskola földszinti termében. A jelzett időn belül be nem irt tanulóknak fognak tekintetni és mint ilyenek fognak büntetettetni.

A rovatvezető postája.

P. M. A megnyitó beszédet térszűke miatt következő számunkban hozzuk.

CSARNOK.

Ha nézek. . .

Ha nézek a te szép szemedbe,
A bánatot, bűt elfelejtem én,
Hiszek megint a földi, égi hitben,
S ragyogva int a szép jövő felém.

Ha nézek a te szép szemedbe
Egy édes vágyra szívem megremeg,
Oh, hogy szeretnék a szivedbe látni,
Oh, hogy szeretnék szólni, s nem merek.

Hallgatva nézek a te szép szemedbe
S hallgatásod oly jól esik nekem,
Ugy érzem, hogy ott e pillanatban
Az égnek minden üdve szívemen.

S nem kérdelem én, hogy merre szállt az álmod,
Nem kérdelem én mit gondolsz, érezed,
Nem bánat a kétség, hogy a földi létben
Talán egykor másé is lehetsz.

S nézek nézek a te szép szemedbe,
A mely szeliden, édesen ragyog,
S azt gondolom, hogy engemet szeretsz te,
S e gondolatban én boldog vagyok,

(Sátoralja-Ujhely.)

S. József.

Magda.

Irta: Mok Ferencé.

Özvegy Karsayné kis szalonjában a tükör előtt ült. A lámpa rózsaszín fénye varázsos szépségben tüntette fel ezt az asszonyt, ki halaványsárga ruhájában igéz, csábos jelenség volt. Pompás vállai plasztikusan emelkedtek ki a csipkehalmazból, kékesfekete haja csodásan fényes, hullámos volt. Elmerengve nézte magát, ibolya szemében melázó tekintet volt, míg ajkai halkán szütyögtek — Oszkár.

Erre a sóhajra egy másik felelt.

— Magda kiáltott fel a szép özvegy mintegy álomból ébredve és a másik pillanatban már ott ült leánya mellett és megfogta annak kicsi, meleg kezét.

— Baba! hát miért ez a sóhaj? Nem tudsz anyáddal örülni? Vagy fáj az a tudat, hogy ma jegyzem el magam Oszkárral?

Az ifju leány nem felelt, csak halavány arcát odasimította anyja felhevült szép profiljához. Oly ellentét volt e két lény között. Az egyik: telt asszonyi szépségében, sugárzó szemekkel, mosolygó szájjal, előkelő estély-öltözékben. A másik: egyszerű háziruhában, leányosan sovány vállakkal, sötét arcbróval, mélyes-fekete szemekkel és feltűnő komolysággal a kis száj körül.

Oly ellentét és mégis: anya és gyermeke volt.

Karsayné beszélt, zengzetes mély hangján, mely úgy tudott belopódni a szívbe. Szól:

— Nem Magda! a te tiszta szemeidben nem látok haragot, csak szomorúságot. De lásd, szeretem Oszkárt, ő engem szeret, vétkeket követnének el szívünk ellen, ha nem hallgatnánk annak szavára. És, ugy-e Magdus, te is szeretni fogod őt?

— És a szép asszony szemei forró kéréssel csüngtek leánya tekintetén.

— Igen anyám, szeretni fogom őt, felelte a leány, mélyen lesütött szemekkel, alig hallható hangon.

— Legyen úgy leánykám! Lásd gyermek-kori szerelmem Oszkár. Egymáséi kellett volna lennünk, de a sors mást akart. Emlékezhetsz családunk tragédiájára. Annak áldozata az én boldogságom lett. Másnak lettem a felesége. Szerettem apádat és azt hittem, boldog is vagyok, különösen mikor először pillantottam éjszemeidbe kicsi leányom. S midőn jó atyád meghalt, egyedül neked és az ő emlékezetének akartam élni. De a sors ismét beleavatkozott életembe. Találkoztam Oszkárral, gyermekkori szerelmi álmom hőisével. És az a láng, mely elfojtva szunnyadt keblemben, újult erővel lobbant föl. Magda? Ismét zárjam el magam előtt a boldogság utját, fojtsam el ismét azt a lángot, mely hatványozott erővel csapott föl keblemben? Kibírom-e? Hiszen én is csak asszony, gyenge, szerető asszony vagyok. . .

— És az özvegy ragyogó szeméit esdve emelte leányára. Keble hevesen emelkedett a belső izgalomtól, mint a tenger hulláma tomboló viharban. . .

Halavány arcával, piros ajkaival oly igéz volt, hogy leánya hosszan feledé rajta tekintetét, majd odahajtva fejét anyja hófehér karjaira halkán kérde:

— Oly nagyon szereted őt?

Az asszony ajkain üdvözült mosoly játszadozott, a mint felelt:

— Hogy szeretem-e? . . . Nélküle nem tudnék élni. . .

— Szeressed őt anyám úgy, mint egykoron téged apám szeretett — mondá a leány és a fekete szemek nehéz könyekkel teltek meg.

Edith magára maradt. Fejét lehajtotta a kandalló márványasztalkájára és sirt hosszan, hevesen. Fájdalma kitörésében nem vette észre, hogy egy magas férfi otthonias bizalmassággal jött be és meglátva a síró leányt, hozzá siet.

— Jó estét Magda! Miért e könyek?

A leány felrezzent. Zsebkezdőjével hirtelen letörülte az áruló könyeket, miközben halkán felelt:

— Jó estét! Mama a társalgóban lesz.

Réthy Oszkár mosolygott.

— A mamát meg fogom találni, de addig talán cseveghetnénk kis leány?! — és a férfi feszelen bizalmassággal egy kicsi zsölyébe ült le, szembe a leánnyal. Magda reá nézett, ingerült, sötét pillantással.

— Ön engem kis leánynak néz, pedig a mult héten lettem 17 éves.

A férfi nevetett, és ez a derűs kacaj megzavarta a leányt, idegesen játszani kezdett a virágokkal, melyek az asztalkán heverték és lassan tépett szirmot szírom után.

Réthy Oszkár elnézte az ujjak ideges játkát, majd tekintete a leány gesztenyeszín haján akadott meg, mely éppen oly szép volt, mint Olgaé — gondolta — csak nem oly hullámos.

Oly egyszerű, oly kedves volt ez a gyermek zavarában.

Réthy megfogta a leány kezét, és ez a kis kéz oly forró volt és remegett. A férfi a leány szeméibe akart nézni, de az nem merte reá emelni tekintetét.

Egy árny húzódott Réthy Oszkár homlokán át.

— Magda! Ne legyen csakugyan gyermek. Miért ez az érthetetlen hidegség velem szemben? Közöttünk jó viszonynak kellene lenni, ma tartom az eljegyzést édes anyjával. . .

A leány megremegett. Úgy szerette volna hangosan odakiáltani: hiszen épen azért — azért, — de, torkát mintha vaskapesokkal szorították volna, egy hangot sem volt képes ki-ejteni. A férfi merően nézte. Láta ennek a leányos kebelnek heves pihegését, érezte a kicsi kezek delejességét és annak a szép dús hajnak édes illatát, mely bódítóan hatott szívére. agyára. A férfi állt előtte, de egy érdekes fiatal nő, ifjú, üde bájjal.

Kezei szorosabban fogták a leány kezét és hangja lágy, behizelgő volt, a mint kérően szállt a leányhoz.

— Magda! Nézzen reám!

— És Magda reá nézett. Mély tűzü szeméit felemelte a férfira, de csak egy rövid pillanatra, hogy mélyen elpirulva ismét lesüsse azokat.

— Magda! Miért nem tud rokonszenvezni velem? Lásd, hiszen én szeretem magát.

A leány megrázkódott. Elfúladó hangon liheg:

— Szeret, szeret engem? . . .

A férfi megdöbönt. Most tisztán látott: egy nő, egy szerető nő állt előtte, ki égő ajakkal, csodásan ragyogó szemekkel lesi választát. És Oszkár előtt elborul a világ, magához akarja vonni ezt az édes, szerelmes gyermeket, hogy egy hosszú csókot lehelyen annak üde eperajkaira. És a leány reá néz kérdően, epedve, elnyomott szenvedélyvel szelid szemében.

A férfi kitarja karjait:

— Magda!

— És erre a hangra, mely a szép férfi ajkáról oly lágyan, oly hívóan hangzik — megrázkódik a leány. Eszébe jut anyja a szép, szerelmes asszony. — És lelke csodás változáson megy át. Elpiruló arca halvány színt ölt, egy lépést hátrál a férfi előtt és lesütött szemekkel szól:

— Igen Oszkár, szeretni fogom, mint anyám férjét, második apámat.

— És a férfi mintha igézet alól szabadult volna föl, mély lélegzetet vett, miközben kezével végig simit homlokán és arra a másik csábos szép nőre gondol, ki ma lesz a menyasszonya és kinek szerelme mennyet, üdvöt ígér. Bántotta, hogy csak pár pillanatra is megtántorodott és megfélekedett annak a szép asszonynak édes csókjairól, szerelmes suttyogásairól.

Selyemsuhogás hallatszott és Karsayné lépett be, mosolygó szájjal, sugárzó szemekkel, szépsége biztos tudatában. — Boldog mosolylyal nyújtja kezét Réthy felé és önfeledten merült el szembe az imádott jegyes szépségébe.

Magda látta ezt a szép, szerelmes párt és szubtilis lelke egy lélekfelemelő gondolatban, érzésben, megtisztult minden keserűségtől.

— Legyen boldog anyám — rebegték a remegő ajkak.

— És a jegyespár magára maradt.

(Vége.)

Közgazdaság.

Feihívás Zemplénvármegye szőlő és gyümölcsstermelő Gazdaköztségéhez.

A Zemplénvármegyei gazdasági egyesület augusztus 27-iki választmányi ülése kimondta, hogy a f. évi okt. 5—8-ikáig Kassán rendezendő gyümölcsészeti kiállításon részt vesz, s annak zemplénmegyei kollektíója rendezési költségeire 300 koronát megszavazott. Midőn erről vármegyénkaszó és gyümölcsstermelő gazdaköztségét tisztelettel értesítjük, egyszersmind a kassai kiállítást előkészítő bizottság elnökhelyettesének Gerlóczy Géza gazd. tanint. tanárnak az egyesülethez irt átiratának tartalmáról a következőket értesítjük: A Kassán tervezett kiállítás főként a szőlő és gyümölcsstermés bemutatását célozza és ezért Tokaj-Hegyaljának a legmértőbb hely biztositatik. A konyhakertészeti cikkek külön helyen fognak bemutatni. A kiállításon 6 vármegye szerepel: Abauj-Torna, Borsod, Gömör, Sáros, Szepes és Zemplén.

A midőn röviden mindazokról jóelőre értesíteni van szerencsénk gazdaságainkat, egyszersmind felkérjük arra, hogy Zemplénvármegye gazdasági egyesületének vármegyénk kollektív kiállításán minél többen részt venni sziveskedjenek. A kiállítás részletes programját e lap legközelebbi száma közli.

Városi és községi ügyek.

* **Személyi hírek.** Székely Elek polgármester szabadságideje letelvé, nyirbogdányi birtokáról haza érkezett s Meczner Gyula h. polgármestertől átvette máttól kezdve a városi közigazgatás vezetését.

* **Országos vásár.** Köztudomásul adjuk, hogy holnap Ujhelyben országos vásárt tartanak.

* **Meghosszabbított zárlat.** Ujhelyben a sertésvesz miatt elrendelt zárlatot ezen a héten már szándékozták feloldani; minthogy azonban a minap sertésveszben ismét elhullott egy darab sertés, a zárlatot e miatt további 40 napra meghosszabbították.

* **Ebtulajdonosok figyelmébe.** Említettük annak idején lapunkban kétszer is, hogy a sátoralja-ujhelyi község, noha a hatóság részéről annak rendje és módja szerint többszörösen felhívott, szerfelett hanyagul teljesítette a kutyák bejelentését, úgy, hogy a kutyák létszámának legalább is fele bejelentetlenül maradt. Ezt most azért közöljük, mivel értesülésünk szerint a rendőrkapitányság ebben a hónapban az összes kutyákat hivatalból összeírta és a kutyákat be nem jelentett gazdákat szigorúan megbünteti, illetve a bejelentetlen kutyák kiirtása iránt intézkedni fog.

* **Állami anyakönyvi statisztika.** A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1901. aug. 24-től 1901. aug. 31-ig a) házasságot kötött: 5 pár; b) kihirdettetett: 2 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 12 esetben; d) elhalálozott: 7 egyén.

Vármegyei Hivatalos Rész.

15511/1901. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Tekintetes szerkesztő ur!

Köztudomás végett közzététetik.

Sátoralja-Ujhely, 1901. évi július 30.

Matolai Etele, alispán.

Másolat a m. kir. miniszerelnöktől. 3000. sz.

Rendelet az 1848/49 honvédeknek s ezek özvegyeinek állami ellátásban (nyugdíjban) való részesítése, valamint az elhunyt 1848/49 nyugdíjas honvédek után temetési járulékok megállapítása tárgyában. I. az 1848/49 honvédek állami ellátásban (nyugdíjban) való részesítése. 1. §. Nyugdíj-igénnyel bir, a ki beigazolja, hogy a) 1848/49 évben honvéd volt; b) feddhetetlen előéletű. 2. §. 1848/49-iki honvédség igazolására szolgál: a) az 1848/49-iki évekből s ez éveket követő közelebbi időkből származó oly hitelt érdemlő okmány, melyből a folyamodó honvéd volta világosan kitűnik. Ilyenek pl. kinevezési okmány; utlevél, szabadság levél az osztrák katonai hatóságoktól, a honvédeknek a fegyverletétel s később a további katonai szolgálatra kelteleneknek a sorozások alkalmával kiadott igazolvány, a besorozott honvédekre nézve az illetékes ezredeknél róluk vezetett törzskönyvi lap, amennyiben honvéd voltak ebben ki van tüntetve stb. b) ugy a honvéd-egyletek által kiállított honvédigazolvány. 3. §. A honvéd-egyletek által igazoltakkal szemben kétség esetén az, hogy az igazolt mint honvéd részt vett-e a szabadságharcban, vagy nem — közigazgatási uton foganatosítandó nyomozó eljárás alapján fog megállapit-

atni. Ez esetben folyamodó honvéd volta csak is két, már nyugdíjazott, vagy kétségen kívül igazolt s vele szolgált bajtársnak, eskü alatt tett vallomása alapján, fog beigazoltnak vétetni. Tisztet csak tiszték igazolhatnak. 4. §. A feddhetetlen előélet városokban a polgármester, kis- és nagy községekben a főszolgabíró által hitelesített hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal igazolandó. 5. §. Feddhetetlen előéletűnek tekintetik az, aki oly büntény miatt elítélve nem volt, vagy vádhatározat alatt nem áll, a mely miatt az 1885. évi XI. törvény cikk értelmében a nyugdíjigénytel birók is ezen igényeket elvesztik 6. §. Az életkor megállapítása végett folyamodónak születési anyakönyvi kivonata bemutatandó. II. Az 1848/49-iki honvédek özvegyeinek állami ellátásban (nyugdíjban) való részvételére. 7. §. Az 1848/49 honvédek özvegyei közül nyugdíjigénytel bir az, a ki beigazolja, hogy a) 1849. év végéig ment férjhez; b) férjét haláláig el nem hagyta s özvegy állapotban él; c) feddhetetlen előéletű. 8. §. Az özvegy néhai férjének honvéd volta, ha a férj honvéd nyugdíjban részesült, az ezt igazoló okmányokkal, ellenkező esetben a 2. és 3. §§-ban foglaltak szerint igazolandó. 9. §. A férj elhunyt halotti anyakönyvi kivonattal igazolandó. 10. §. A házasságra lépés ideje házassági anyakönyvi kivonattal igazolandó. 11. §. Az özvegynek néhai honvéd férjével haláláig való együttélése s özvegy állapota városokban a polgármester, kis és nagy községekben a főszolgabíró által hitelesített hatósági bizonyítvánnyal igazolandó. — 12. §. A feddhetetlen előélet városokban a polgármester, kis- és nagyközségekben a főszolgabíró által hitelesített hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal igazolandó. 13. §. A feddhetetlen előélet megállapítására nézve az 5. §-ban foglaltak az irányadók. III. Az állami ellátás (nyugdíj) összege kiutalványozása s megszüntetése 14. §. Az évi nyugdíj-járandóság: tábornok részére: 4000 K. ezredes részére 960 K. alezredes részére 816 K. őrnagy részére 720 K. százados részére 624 K. főhadnagy részére 552 K. hadnagy részére 504 K. őrmester részére 144 K. tizedes részére 96 K. köztiszt részére 72 K. A jelen paragrafusban felsorolt tiszt nyugdíj összegektől eltérően azon honvédtisztek, a kik azelőtt a cs. kir. hadseregben tisztiságban szolgáltak, tekintet nélkül arra, hogy valamely más ellátásban részesülnek, 1200 koronáig terjedhető póttelvényben részesíthetők. Különös méltánylást érdemlő esetekben, pl. ha az illető folyamodó az 1848/49-iki érdemjellel lett kitüntetve, vagy máskülönben tüntette ki magát, annak illetménye, a rendes nyugdíj kétszereséig felemelhető. 15. §. A tiszt özvegye a férje részére rangjuk után megállapított évi nyugdíjnak a fele részét, az altisztek s köztisztek özvegyei a férjeiket megilletett egész nyugdíjat kapják. — 16. §. A világtalan altisztek s köztisztek az őket megillető nyugdíjon felül évi 36 korona pótnyugdíjban részesítenek. 17. §. A világtalanság tisztiság orvosi bizonyítvánnyal igazolandó. 18. §. A nyugdíj az erre való igény megállapítását követő hónap 1-vel tétetik folyóvá. 19. §. A nyugdíj megszűnik: a) a nyugdíjas halálával; b) ha a nyugdíjas jogtalanul jutott nyugdíjhoz; c) ha oly büntény miatt ítélik el jogérvényesen, a mely miatt az 1885. évi XI. t. c. alapján a nyugdíjas a nyugdíjra való igényét elveszti; d) ha a nyugdíjas oly nyugdíjért folyamodó egyént vallott honvédeknek, a ki 1848/49-ben nem volt honvéd; e) ha a nyugdíjas honvéd az országos honvéd-menházba felvétellett. 20. §. A nyugdíjas elhalálása esetében a halálozás havának utolsó napjáig járó, esetleg föl nem vett illetmény, a törvényes igazolt örökösöt illeti meg. IV. Temetési járulékok. 21. §. Az elhunyt nyugdíjas 1848/49-iki honvéd után, temetési segélyben részesítenek az, a ki az iránt az elhalálozástól számított 3 hónapon belül folyamodik s beigazolja, hogy a) az elhunyt honvéd vagyonatlan volt; b) az elhunyt honvédet ő temettette el, c) ő maga is vagyonatlan. 22. §. Ezen feltételek igazolására a temetési járulékok kiutalása iránti folyamodványhoz esatolandó: a) a nyugdíjazott volt honvéd elhunytáról szóló anyakönyvi kivonat; b) városokban a polgármester, kis és nagy községekben a főszolgabíró által hitelesített hatósági bizonyítvány arról, hogy az elhunyt honvédet a folyamodó temettette el; c) városokban a polgármester, kis és nagy községekben a főszolgabíró által hitelesített hatósági bizonyítvány az elhunyt honvéd s folyamodónak vagyoni állapotáról. 23. §. A temetési járulékok törzstiszt után 80 K., tiszt után 50 K., altiszt s köztiszt után 30 K. — V. Általános határozmányok. 24. §. A folyamodvány s az annak felszereléséhez szükséges okmányok s közokiratok bélyegmentesek. 25. §. A folyamodvány városokban a polgármesternél (a tanácsnál) kis és nagy községekben a főszolgabírónál nyújtandó be, a kik azt a netán hiányzó kellékekkel kiegészítve, hivatalos után a m. kir. miniszterelnökséghez terjesztik fel. 26. §. Ha valamely segélyre szoruló, kellően igazolt 1848/49-iki honvéd, avagy özvegy agg kora vagy egyéb viszonyai miatt a kérvényhez szük-

seges adatokat maga beszerezni nem tudja: kérelmének jegyzőkönyvi fölvétele mellett a szükséges adatok hivatalból, városokban a polgármester (tanács) kis és nagy községekben a főszolgabíró által szerzendők be. 27. §. A kérelmek fölött a ministerelnökség kebelében alakított vegyes bizottság határoz. 28. §. A bizottság határozatai végérvényesek, azok ellen fellebbezésnek helye nincs. — Kelt Budapesten, 1901. július 11-én. Széll s. k.

A 17477/1901. számhoz.

Másolat.

A tekintetes Zemplén vármegye törvényhatósági bizottságának elhatározása és a homonnai járási főszolgabíró urnak folyó évi 1710/I. számú felhívása folytán; nagy hazánk fia Kosuth Lajos emlékét megörökítendő és Sátoralja-Ujhelyben mint a vármegye székhelyén felállítandó szoborra adakoztak:

(Első közlemény.)

Persenszky Lajos 10 koronát, Haraszthy Miklós 5, Mándy István 4, Doby Antal 8, Rohrbacher Károly 4, Katzer Ferenc 1, Oláh István id. 5, Lukovits Géza 5, Kovaliczky Elek dr. 10, Toronszky Elek dr. 2, Szelezky Béla 2, Mudray András 2, Polik Sándor 1, Dobrovolszky Károly 1, Georgiadesz Margit 1, Markovits Mór 1, Sattler Salamon 1, Gyuraskó János 1, Spira Adolf 1, Klinghoffer Ede 1, Fejes Jakab 1, Szmincsák János 1, Friedman Izidor 1, Scharez János 1, Nasesák József 1, Lubiczki Márton 1, Berkovits Herman 1, Fisch Adolf 2, Braun Vilmos 1, Klein Samu 1, Büchler Kálmán 1, Spira Izák 1, Pápay Juli 1, Szalovits N. 1, Zalánffy Sándor 1, Laposánszky Alajosné 1 koronát; Neuman Adolf 40 fillert, Czuker Sámuel 40, Engel Sámuel 50, Jakubovitz Izidor 50, Jakubovitz Mendel 50, Speiser Izidor 50, Schlesinger Ignác 30, Grosz Izrael 30, Liberman Mór 20, Schvarev Regina 30, Grosz Sperling 50, Neuman Dávid 20, Herskovics Jakab 20, Klein Ignác 40, Klein Emil 40, Hendler Bernát 20, Rajzák Pál 40, Klein Jakab 40, Geiger Simon 20, Klein Bernát 20, Reich Adolf 20, Moskovitz Lázár 20, Holkoski Román 20, Friedman Dávid 60, Weinberger József 20, Kosiozki György 30, Vojtovits István 20 és Müller Imre 50 fillért. Összesen: 92 K. 40 f.*

3426/1901—I. sz.

Körözüvény.

Porubkán, augusztus 24-től egy 2 éves, fekete színű, erősen kitejlett és magas kanca csikó gazdátlan állapotban találtatván, gondozás alá vétetett, honnan igazolt tulajdonosa ha 14 nap alatt a tartási díjak lefizetése mellett át nem veszi, el fog árvereztetni.

Homonnán, 1901. évi augusztus 20.

Haraszthy Miklós, főszolgabíró.

A szerkesztő postája.

A lisztkai sütét foltok Csak a „Nyilt-tér”-ben láthatna nyomdafestéket. Kéziratát három napig — míg valasza beérkezhetik — megőrzi a kiadóhivatal.

Nyilt-tér. *)

Mig a logutóbbi időkig egyetlen víz sem volt egészen biztosan adagolható a vérköpésben, szívbajban és asthmában szenvedő embereknek, az újabb kísérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül a

„MARGIT”
GYÓGYFORRÁS
Margittelep, Beregmegye

vize ajánlatos fogyasztásra, a mely ezek mellett nemcsak a húgyszervek betegségeiben a legjobb víz, hanem a legkitünőbb borvíz s enyhén sós ize miatt mindenki, még a legkisebb gyermekek is a legszívesebben veszik magukhoz a gyomor és légeső hurutos megbetegedéseinél.

Országos főraktár:

ÉDESKUTI L. Budapesten,

csász. és kir. udvari szállító.

Ásványvíz nagykereskedő.

Kapható mindenütt.

*) E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget. A szerk.

* A t. vármegye pénztárában elkönyveltetett bevételként a „Kossuth-szobor-alap” pénznaplójának 6-1901-tétele alatt. Szerk.

Heti naptár.

Vasárnap, szeptember 1. F. 14. Órnagy.
Hétfő, szeptember 2. Elpid ap.
Kedden, szeptember 3. Mansuet pk.
Szerda, szeptember 4. Rozália sz.
Csütörtök, szeptember 5. Juszt. Lőr.
Pénteken, szeptember 6. Zakariás †
Szombaton, szeptember 7. Regina sz.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Éhler Gyula.

Hirdetések.

Gimnáziumi tanulók

teljes ellátást és gondos felügyeletet találnak a főgimnázium közelében egy nyugalmazott tanárnál. Ugyanott a zongorában és német nyelvben is alapos oktatás nyerhető. Megkeresések „Nyugalmazott tanár” címre Barát-szer 820. sz. alá Sátoraljujhelybe intézendők.

Kiadó

jó családból való két gymnasiumi tanuló részére való butorozott külön bejárati szoba. Az illetők ugyanott teljes ellátásban is részesülhetnek. — Czim megtudható a kiadóhivatalban.

Eladó

egy teljesen jó karban lévő, alig használt divatos

kucsr kocs

jutányos árban.

Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Két gymnasiumi tanuló gondos felügyelet mellett a gymnasium közelében külön bejárati szobával teljes ellátást nyer. I. vagy II. oszt. tanuló külön tanítás mellett is elvállaltatik. — Megkeresések „Deák-utca 815. sz. alá S.-A.-Ujhelybe” intézendők.

Szülők figyelmébe.

Tanulók, Iglón egy német házban, lakás, ételmezés és órák adása mellett fölvételnek. — Czim a kiadóhivatalban.

Haszonbérbe adandó

1902. évi október 1-től számítandó 9 évre a Ghyecz József ur és neje őnagysága tulajdonát képező s Gálszécs, Kohány és Gerenda községek határaitban fekvő mintegy 946 hold (a 1200 □ öi) szántóföld és 44 kaszás rétből álló s ez idő szerint is haszonbérben levő birtok megfelelő lak és gazdasági épületekkel.

A haszonbérbeadandó tartozik a haszonbérbeadók tulajdonát képező dargói erdőben a birkával és sertéssel való legeltetés is.

Kivánatra bővebb felvilágosítást ad, kinél egyszersmind a haszonbérleti feltételek is megtudhatók

Dr. Novák István ügyvéd,
Gálszécsen.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevetelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem

Jó hírű vendéglőmben kitűnő asztali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely. Korona u.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közírással teszi, hogy a bpesti VI. ker. jbs. Sp. XI. 296/5. 901. sz. elrendelő és a kir.-helmezi kir. járásbíró 1901. évi V. 229/1. számú végzése következtében Dr. Fenyvesy Károly budapesti ügyvéd által képviselt Leitersdorfer D. és fia budapesti cég javára Szilágyi Gusztáv n.-tárkányi lakos ellen 509 kor. 20 fill. s jár. erejéig 1901. évi július hó 9-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján le és felül foglalt és 891 kor. becsült következő ingóságok u. m.: házi butorok, szőnyegek, kocsi és löszerszám, fegyverek nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek Kir.-Helmezi kir. járásbíró 1901. V. 229/2. számú végzése folytán 509 kor. 20 fill. tőkekövetelés ennek 1901. évi július hó 1. napjától járó 5% kamatai 1/3% váltó díj és eddig összesen 111 kor. 95 f.-ben birólag már megállapított költségek erejéig N.-Tárkány községében alperes lakásán leendő eszközzésére 1901. évi szeptember hó 12-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az említett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverést az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt K. Helmezi, 1901. évi aug. hó 26-án.

Szabó Lajos,
kir. jbs. végrehajtó.

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkitűnőbb és legbiztosabb a

FÖLDES-féle

Margit-Krém

mely vegytiszt, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsímentes.

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrrákát (Mitesser) és

minden más bőrbajt. Kisimítja a ránczokat, redőket, himlőhe-lyeket és az arczot fehérré, simává és üdévé varázsolja.

Legkitűnőbb óvszer a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 50 kr., nagy tégely 1 frt. Margit hólgypor 60 kr., Margit szappan 35 kr.,

Margit fogpép (Zahn pasta) 50 kr., Margit arczviz 50 kr.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készitő:

Földes Kelemen, gyógyszerész, Árad.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerek kereskedésben.

FÓRAKTÁR:

Sátoralja-Ujhelyen: Kincessy Péter és Widder Gyula gyógyszerárban. B

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közírással teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtónak Salajka György és társai végrehajtást szenvedők elleni 336 korona 12 fillér tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a szatmári kir. járásbíró) területén lévő Szatmár községben fekvő

1. a szatmári 410. számú telekkönyvben Spilyár András és neje Steger Erzsébet, Salajka János és neje Flesár Mária nevével álló A. I. 1. sor 407. helyr. szám a. belsőségre 8 koronában.

2. II. 1. sor 408. helyr. szám alatti belsőségre a rajta lévő 241/b népsorszámi alatti házzal 326 korona.

3. III. a szatmári 332. számú telekkönyvben 9/18 részbe Salajka György, 3/18 részben Salajka János és neje Flesár Mária, Spilyár András és neje Steger Erzsébet végrehajtást szenvedettek valamint az 1881. évi 60. t.-cz. 156. §. alapján 6/18 részben Csiprian Istvánné szül. Meliorisz Erzsébet és Csobej Antalné szül. Meliorisz Terézia nevével álló A. I. 1. 3-8 sor 468. 1255. 1268. 1468. 1879. 2269. 2422. helyr. sz. alatt 1/33-ed urb. kültelekre 210 korona.

4. II. 1. 9 sor 659. 875. 919. 959. 1301. 1552. 1835. 2228. 2337. helyr. szám alatt 1/33-ed urb. kültelekre 258 kor.

5. III. 1-9 sor 660. 876. 920. 960. 1302. 1553. 1836. 2229. 2336 helyr. szám alatti 1/33-ed urb. kültelekre 244 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi szeptember hó 17-ik napján délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtnak fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 80 fill., 32 kor 60 fill. 21 kor., 25 kor. 80 fill., 24 kor. 40 fill. készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán a kir. jbróság mint telekkönyvi hatóságnál 1901. évi június hó 16-án.

Dr. Oláh, kir. albiró.

**Az 1836-ik év óta ismeretes
Alapi Salamon Géza-féle**

Szulini Korona Forrás

legzénsavdusabb — nem műsavval telített természetes ásványviz.

Kitűnő gyógyital

gyomor-, bél-, hólyag-, légsző- és gégehurut ellen.

Hazánk legjobb borvize.

Savanykás borral vagy gyümölcszörppel — főleg nők és gyermekek számára — kitűnő idűtő italt szolgáltat.

Országos főraktár:

Kónya Miklósnál Eperjesen.

Kapható azonkívül minden fűszer és ásványviz üzletben.

Árverési hirdetményi kivonat.

A varannói kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közírással teszi, hogy Streich Bernát végrehajtónak ismeretlen tartózkodású Visnyovszky János végrehajtást szenvedő elleni 200 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a varannai kir. járásbíró) területén lévő Zamutó község határában fekvő, a zamutói 65. sz. tjkvben A. I. 1-36. sorsz. al. foglalt ingatlanból végrehajtást szenvedett nevével irt 1/12. részre 328 kor. vételárban, a zamutói 78. sz. tjkvben. A. I. 1-18. sorsz. al. foglalt ingatlanból ugyancsak nevével irt 1/2. részre 306 kor. kikiáltási árban és a zamutói 229. sz. tjkvben. A. I. 1-2. sorsz. a. foglalt ingatlanból ugyanannak nevével irt 1/3. részre az á. verést 352 koronában ezennel magállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi október hó 11-ik napján délelőtt 9 órakor Zamutó község bázánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladtnak fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 32 kor. 80 fill., 30 kor. 60 fill., és 35 kor. 20 fillért bánatpénzül készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Varannón, a kir. jbróság mint telekkönyvi hatóságnál 1901. évi június hó 25-ik napján.

Dr. Körtvélyessy, kir. jbró.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmezi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közírással teszi, hogy a m. kir. államkincstár (képv. Mészák István t. főügyész) végrehajtónak Csatlós Ferencné és társa végrehajtást szenvedő elleni 174 korona 04 fillér tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kir.-helmezi kir. járásbíró területén lévő Kis-Kövesd községében fekvő a kis-kövesdi 21. sz. tjkvben A. I. 1-10. sorszám 43, 44, 244, 338, 373, 448, 515, 597, 667. és 73. hr. szám alatt felvett ingatlanokból a Csatlós Ferencné, Bányácsi Eszter és Csatlós Ferenc neveiken álló birtokjuttalokra az árverést 1187 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi szeptember hó 13-ik napján d. e. 10 órakor Kis-Kövesd község birójának házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtnak fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 118 korona 70 fillért készpénzben vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Kir.-Helmezen, a kir. jbróság, mint telekkönyvi hatóságnál 1901. évi május hó 18. napján.

Bodnár, kir. jbró.

Kapható Malártsik György fűszer-kereskedésében Sátoralja-Uhelyi

Épületek, ingóságok, termények

tűz és jégkár elleni biztosítására,

továbbá: élet- és járadék biztosítások felvételére

ajánlkozik :

az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

kerületi ügynöksége

S.-A.-UJHELYBEN, a „Zemplén“ kiadóhivatalában.

Bor-eladás.

1889. évi saját termésű valódi hegyaljai
szamorodni és asszú-bort

üvegenként is eladok.
Szamorodni 3 K. 20 f. Asszú 6 K. Finomabb asszú 10 K.
literenkint.

könyvkereskedő **LÖVY ADOLF S.-A.-Ujhely.**

Bükkmakk eladás.

A gróf Hadik-Barkóczy hitbizományi uradalom idei bükkmakk termését szeptember 8-ig beadandó ajánlatok útján eladásra bocsájtja. Fölvilágosítást ad Strompf Pál uradalmi erdőmester Varannón.

Hazai ipar!

„Emke“ padlófénymáz

Magyar gyártmány!

Nem kell osztrák, nem kell német, nem kell külföldi gyártmány, hanem vegyünk

Berkes-féle „EMKE“ padlófénymázt,

s így elérjük, hogy kitűnő legjobb magyar gyártmányt kaphatunk s e mellett kiváló közművelődési célt szolgálunk, mert 5% az „EMKE“ javára szolgál. A Berkes-féle „EMKE“ padló lakk: **a szobapadlók fényezésére kiválóan alkalmas, mert:**

- A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: rögtön szárad s így a fényezett szoba már egy óra múlva használatba vehető.
- A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: szagtalan, tehát nem kell a kellemetlen Terpentin szagot napokig a szobákban tűrni.
- A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: mosható s szárazra törülve fénye még fokozottabb.
- A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: víztől nem lesz foltos, mint a többi lakk.
- A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: fényét a többi hasonló gyártmányok között legtovább tartja, tehát legtartósabb.
- A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: üveg keménységűvé válik, s a legkevésbé kopik.
- A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: szeszszel hígítható.
- A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: kitűnően alkalmas konyha butorok és más erős használatnak kitett tárgyak mázolására.
- A Berkes-féle „EMKE“ szobapadló-lakk: a ragadós padlókat szárazzá teszi.

Gyártás és főeladási hely: **Berkes Bertalan** Nagyvárad. — Egyedüli eladási hely: Sátoraljaujhelyben: **Klein Albert** és Tokajban: **Olay Lajos** urak kereskedésében.

Az elismert legjobb és legkitűnőbb

Aczél ekék 1, 2, 3 és 4 baráz-

Rét, moha, tagozott és diagonál **Boronák**

Gyűrűs és sima aczél lemez földi hengerek, **Agricola vetőgépek,**

Arató-gépek

fűnek, herének, Szénagyűjtők és arató gereblyék, Szénafordítók,

Szabad.-aszaló készülék gyümölcs és főzeléknek,

Bor és gyümölcs satók, Gyümölcs és szőlő zuzók és bogymorzsolók,

Önműködő szabadalmazott szőlő fecskendő „SYPHONIA“,

Tormáncs és vértetű pusztításra Szállítható takarék tűzhelyek,

legujabb szerkezetben készítenek és szállítanak

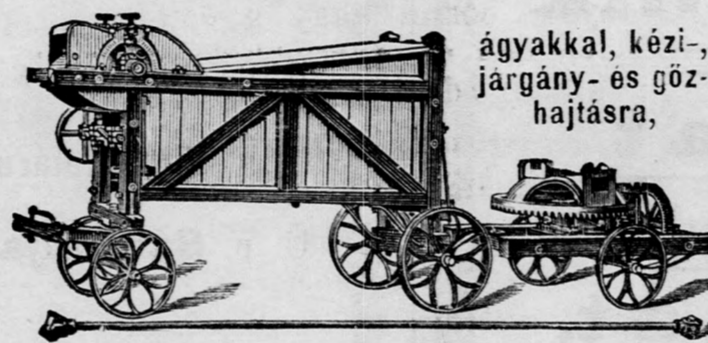
MAYFARTH PH. és Társa

cs. és kir. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntödékek és vashámorművek. Alap. 1872. **BÉCS**, II/I. Taborstrasse 71. **750 munkás.**

Kitüntetve több mint 400 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon. Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. Képviselek és viszont elárusítók kerestetnek.

Cséplőgépek

szabad. új Kenőgyűrűvel ellátott görgős csap-

ágyakkal, kézi-, járgány- és gőzhajtásra,

Járgányok

1-6 vonóállat befogására, Legujabb gabona tisztító-ro-ták,

Trieurek és kukorica morzsolók

Szeccsa vágók, darálók répvágók

Széna és szalmaresek nyugvók és szállíthatók, valamint minden más fajta gazdasági gépeket készítenek és szállítanak

Eladó.

Mádon egy szilárdan épült uri ház, négy szobával, egy háló fülkével, konyha, kamara, pinczeház, kocsiszin istállóval, konyhakerttel és a kert egy részét kitevő 900 darabból álló négy éves csemege-szőlőteleppel. Ezzel kapcsolatban közvetlen a város mellett négy kat. hold I-ső osztályu szántóföld is eladó. — Értekezhetni **Pálóczy József** ev. ref. lelkész urnál Mádon.

Eladó szőlő.

Tokajban 2 db. összesen 5 hold területű szőlő, melyekben az idén 60-70 hordó termés várható, akár terméssel vagy anélkül is előnyös feltételek mellett eladó. Czim megtudható a kiadóhivatalban.

Hirdetmény.

A nagy-dobrai uradalom 800 hold területű s igen jónak ígérkező makkoltatása azonnal eladó. — Bővebb felvilágosítást a nagy-dobrai uradalom tisztartósága nyújt Nagy-Dobrán.

1901. Temesvári kiállítás: első díj.

A LESZIH-féle újból javított

„VIKTORIA“

terményrostákat ajánlja teljes szavatosság mellett

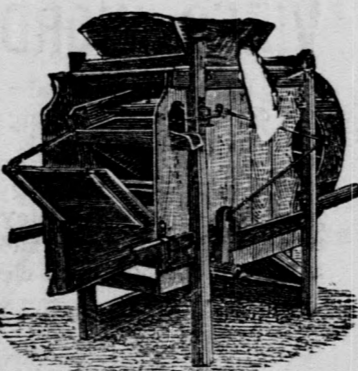
LESZIH MIKSA utódai

SZILÁGYI és DISKANT

gépgyára és gazdasági gépraktára (Leszih-féle ház) Miskolczon (alapítva 1863.)

30-szor kitüntetve napontai munkaképesség: 100, -200, -300, egészen 500 mázsáig tisztít zörgés

nélkül, nagy és apró magvakat osztályoz súly és nagyság szerint. — Üszög verővel ellátva!

BORSAJTÓK.

Könyökszerkezetű, Acélorsós, Mabile rendszerű és Kincsem a Hegyalja

legkedveltebb

borsajtója.

Kitűnő anyag s elmés szerkezeténél fogva utólérhetetlen. Egy ember által 10-20,000 kg. nyomás fejthető ki.

Rostáink és borsajtóink az erdélyi gazd. egyesület védnöksége alatt álló kiállításon mindenkor megtekinthetők!

A prágai rostaversenyen a legelső és legmagasabb kitüntetést a „VIKTORIA“ terményrostánk nyerte.

Terménykereskedőknek elkerülhetetlen.

Gazdaságban nélkülözhetetlen!

Legnagyobb czipő- és uri divat-raktár.

Halász Herman
ezelőtt özv. **Rózsásy Lajosné**
Sátoralja-Ujhely, főtér.

Czipők csak a legjobb anyagból a lelegegészségesebb alakban nálam olcsón beszerezhetők.
Egyedüli raktár a gomb, fűzős és zugg nélküli „Triumph” czipőknek, mely egy érintéssel fel és lehúzható.

Óriási választék
uri divat-czikkokban,

u. m. legfinomabb férfi és fiu bel- és külföldi kalapokban, finom fehér és színes ingek, gallérok, kézelők és a legizlésebb nyakkendőkből, olcsó árakban.

Izléses séta- és táncz spangeres czipők.

Elismert legjobb

Czipő-krémek

minden színben.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Fűzős és tyukszemcsés lábakra kitűnő czipők.

Óriási választék czipőkben és uri divatban.

21 év óta fennálló hordó gyáramban
GÖNCZI HORDÓK
jutányos árban kaphatók.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

téglagyáramat

a mai kor kívánalmainak megfelelően

gőzgéppel és körkemenczével

rendeztem be, melyben mindenféle speczial munkákat készítek u. m.:

1. Francia hornyolt tetőcserep, melyből 14 drb. fed. □ méterenként, sulya 35 kiló.
2. Hozzávaló disz gerincecserep.
3. **Többféle nagyságu alagsővek, mező és szőlővizek, valamint nedves lakások lecsapolásához.**
4. Gép falitégla.
5. Préselt sima téglá disz munkákhoz.
6. Kézi falitégla.
7. Kézi közönséges fedéleserep.
8. Gépi közönséges fedéleserep.
9. Vízépítési fagyálló téglá.
10. Boltozat ürtégla.
11. Virággyú disztégla.

Armat a sárospataki vasuti állomáshoz vagonokba rakva jutányosan számítom. — Gyáramat a n. é. közönségnek b. pártfogásába ajánlva maradtam

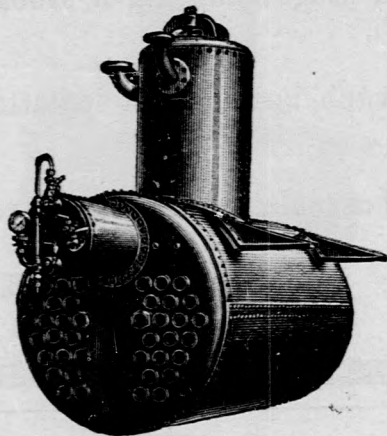
Kitűnő tisztelettel

NIESZNER FERENCZ,

hordó és gőztéglagyár tulajdonos. Sárospatak,

Alapítva

1866

Alapítva

1866.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje

Massán, Vám-utca 11. szám.

Ajánl:

Gőzkazánokat,

Szesztartályokat,

Viztartályokat,

Gőzgépeket,

szeszgyár berendezéseket,

Malomberendezéseket,

Haszonbérleti hirdetmény.

A tályai, Zemplénmegyében fekvő, uradalomhoz tartozó „Rátka” majorság, melynek legközelebbi vasuti állomása Szerencs, 1902. évi április hó 1-től 6 évre bérbe adandó.

A majorság áll:

259 hold (á 1600 □ öl) szántó föld

58 „ „ „ rét

67 1/2 „ „ „ legelő

160 „ „ „ erdei legelőből.

A haszonbérlet feltételei az alulirt igazgatóságnál megtekinthetők.

fi báró Maillot-féle uradalmak igazgatósága Zállya.

Sátoralja-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén” gyorsajtóján.

Gróf Andrássy Tivadar szőlőtelepén
a legfinomabb gyógyszőlő

(a legkitűnőbb fajok)

nagyban és 5 kilós postakosarakban kapható.

Viszontelárusító arkedvezményben részesül.

U. p. Sátoralja-Ujhely.

Szóllóske.

Szőlőkezelőség.

Szólló gazdák, borkereskedők, hatóságok és tüzoltó-egyesüetek figyelmébe.

DEUTSCH ADOLF

alapít. 1890 első s.-a.-ujhelyi hordógyára alapít. 1890

Sátoralja-Ujhely.

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy a s.-a.-ujhelyi

HORDÓGYÁRAMBAN

mindenféle nagyságu hordókat készítek, a legkisebb ántalagtól a legnagyobb hordóig, valamint

szüretelő, taposó és fürdő-kadakat

minden megrendelendő nagyságu a legjutányosabb árban Különösen ajánlom a t. községek, gazdák és tüzoltó-egyesüeteknek a nálam készített

VIZES HORDÓKAT (gömbölyü vagy ovál).

mely kitűnő gyártmányaim számtalan község és tüzoltó-egyesületnél használatban van és melyek még eddig minden más hasonló gyártmányok közül jóságuk és tartósságuk által kitűntek.

Ponto!!! Hordó-gyáramban, mely már több év óta fennáll, csak a leg jobb minőségű hegyi tölgyfa anyagot használlok, de kívánatra elvállalok minden nemű fenyőfából készítenő munkákat is és képes vagyok bármily megrendelésnek a legrövidebb idő alatt eleget tenni.

Szűmos rendelést kérve maradok kiváló tisztelettel

DEUTSCH ADOLF,

hordó-gyáros.

S.-A.-Ujhely, Rákócy-u. (saját házámban.)